

se scdo et hoc ptingit qm motus no hz imediatam
conexione ad illud cui motus si inesse ut si dicitur
unus qd hz sanat qrocul vel torax i peccat sanat
Tunc enim manifestu e qd ille motus no in ptime to
ti cui en dicitur metus pms me pti et a pte totum de
voiat. Tercio mo dicitur aliqd mobile p accens qd se
motus nulla hz pmerione ad illud cui dicitur inesse sicut
visum qd musca abulat qd musca nulla hz hie
dine ad motu abulantis. Scdo exphicat disti
guis illos mos ex pte moueris na aliqd dicitur mo
vere tripte. Uno p se qd motus puenit sibi actiue
fm totu sicut dicitur edificator edificare qd ppe co
uenit edificatio edificatori et hz imediatam pmeri
one ad ipm. Alio dicitur aliqd moue scdo qm s. mo
tus actiue non puenit sibi pmo s alteri sicut hz
dicitur pcutit si manus pariat tunc enim passio pmo co
uenit manus et no hoi. Tercio mo dicitur aliqd mo
uere p accens qd illud no hz ordine ad motum si
cut musca dicitur edificare na accidit edificare qd sit
musca.

Can mutatur autem

Postq phs determinauit de passionibus etis mo
bilis ia ptere in hoc qnto determinat de diuisione
principalis passionis s. motus et qd passiones hnt
ordine magis ppinqui ad ipm subiectu qd ptes
passionu id pms determinauit de passionibus qd det
minat de ptes vel diuisionibus passionu. Est enim
duplex diuisio motus s. in ptes subiectiue et illa
diuisio sume in motu pnes pnta. Alia e diuisio
motus in ptes integrales fm qd motus diuidit in
ptes pntatiuas et qd ptes subiectiue snt magis
reinales qd ptes pntatiue id qntus liber in q
determinat de diuisione motus in ptes subiectiue
pcedit sextu in quo determinat de diuisione motus
in ptes pntatiuas hz autem qntus lib tres tra
ctat. In pmo qd determinat de diuisione motus in
scdo de unitate motus in scio de pteritate mo
tu adiuuic. Quo ad pnu tractatu mredit diu
sione motus in tria pnta s. in pntate pntate et
ubi. Et anq hoc facit pmetre duas alias diuisi
ones quaz pma e color qd scda. Et e qd motus di
uidit in motu p se pmo p se scdo et p accens et
h pbat pmo ex pte mobilis dem ex pte mouentis
et vltimo ex pte emini ad que dicitur qd pma q
de qd mouet vel trasmutat vel e mobile p se p
mo et hoc ptingit qm motus hz imediatam pmerione
ad illud qd dicitur moueri sicut totus hz dicitur moue
ti localit p se pmo qm toti hoi puenit talis mo
tus et no pti tm. Alio aliqd e mobile fm pte q

Quoniam at est ali.

Hic pnt a. v. de exphicat mebra diuisionis ex
pte eminox et circa hoc pmetre pambulatorie qd
requirit ad motu et quo se hnt illa qd requirunt
ad motu. Et de qd qnz requirunt ad motu s. mo
tus mobile emini a qd determinat ad que et eps in q
est motus. Qd sic pbat qd motus e ex quoda in qd
dam qd qd est ex quoda sic habet eminu a qd e
in quoda sic habet eminu ad que et qd e successi
uus sic habet eps et qd e ab aliq sic habet mouens
et qd illi emini sunt in aliq sic habet mobile.

Alterum eni e quod.

Hic copat pmissa adiuuicem et pmo qd mobile
distinguat a duobus eminis dices qd mobile n e ter
minu qd mobile in motu dicitur moueri qd in ipso est
motus sicut in subiecto sed termini motus nec di
cunt moueri nec moueri ergo emini motus no
sunt mobile. expli gratia in motu calefactoms
aque aqua e mobile et dicitur calefieri emini snt fei
gidum et calidu sed frigidu no dicitur frige fieri nec
calidum calefieri. Adidit tm aresto qd nihil phibz
q termini motu dicitur moueri per accidens
sicut dicitur est quado aqua calefit tunc per accidens
dicitur frigidum calefi.

Magis aut in quod.

Hic copat duos terminos adiuuicem dices qd

Handwritten marginal notes on the left side of the page, including phrases like 'Et in qo determinat de motu' and 'Postq phs determinauit de passionibus'.

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including phrases like 'Et in qo determinat de motu' and 'Postq phs determinauit de passionibus'.

termini non hnt se eque eentialiter in motu qa motus debz eentialie denoiari a termino ad que et no a termino a quo. Cuius eo est qz termin? a quo abijctur in motu et termin? ad que acqrie sed unuquodqz debet denominari ab eo quod est et no ab eo quod no est. sed emin? ad que est. et go motus debet ab eo denoiari eentialie. Ex q sume hic illa cois autoritas qz motus est eiusde sentie cu suo termino ad que.

Arguitur Mobile qnqz plus habet de imino a quo qz de emi no ad que sicut patet de aqua pmo applicata ig m que pl? hz v frigiditate qz caliditate g. videt qz mobile debet denoiari a imino a quo plus qz a termino ad que. Dicendu pmo qz motus mobilis plus posset denoiari a termino a quo tm mot? non debet denoiari a termino a quo. qz de ratide motus e qz abijct terminu a quo. Sed dicitur fa cilius qz in casu posito adhuc no est motus cale factiois anteqz tm frigidum expellat est bn dis posito ad calefactioem. sed no est adhuc ibi cale factio nisi frigidum sit expulsum. quia sicut dom est in ticio huius motus significat forma fluenti in motu anqz ergo est forma fluens in motu sic no est motus. No e ergo motus calefactiois in aqua anqz sit ibi calor. et tunc etia habet mobile plus de imino ad que qz de imino a quo.

Arguitur Corruptio denominat a ter mino a quo. quia e motus pterens ab esse ad no esse. Dm qz motu de nominari a imino ad que intelligit de motu ac quisitio. de motu ubi acquirat forma. sed cor ruptio no e motus acquisitio. qa no acquirat ce Et simile est de denoiatione puiationis. quia puiatio no habet ppe denoiatione. sed denominaf ab habitu sicut certitas sz puiatio visus cuius est puiatio.

Quicquid igitur mo. Hic soluit vna dubitatorz que pt ori ex dictis et supponit duo. pmi quod sit motus. scdm qz spes qualitates et locus et passiones no mouen tur sicut dictu est. Dubitatio est an hmoi qualita tes et passiones pnt dici motus cu tm eis no ine Arguit phus qz no. quia si albedo vel frigus vel cofimilis forma eet motus sequeretur qz termin? motus eet motus quia illa sunt termini mot? Determinado ergo veritatem dicit qz albedo for tassus no est motus sed dealbatio. et hic st for

tassus quia nodu pbauit motum non esse in suo termino sicut patet in sexto hu.

Est autem et in illis.

Hic exemplificat ex parte terminoy ad quos de diuisione pdicta. Intendit ergo qz si aliquid sub iectum albedinis sit album tuc motus terminat in album p se primo et terminatur motus in colorem p se scdo. quia album est ps coloris. s. subie ctina. et terminat ille motus in illud quod itelli gitur p accidens. quia accidit termino motus qz intelligatur. Et est considerandū qz no exempli ficat de termino a quo et de tempe. quia illa hnt se magis extmsecu ad motum quia terminus a quo abijctur. et tempus est mensura extmsecu.

Scdm quid igitur.

Post qz aristoteli posuit vna diuisione motus siue eoz que transmutant. Cosequenter onit de quo mo tu est agendu. dicens qz transmutatio p actus e dimittenda. qz illa mutatio reperitur in omni tpe in omni imino et in omni subiecto. et ideo quod e p actus est indeterminatu. sed qd est indeterminatu no potest cadere sub aliqua sciencia. qz sciencia pce dit p certa principia. Cu ergo mutatio p se e ex determinatis in determinata. qz est ex pterarijs vel me dijs. id e illa est ulterius determinadu. Tnc ibi ex medijs autē. cosequenter ondit quod dixit. s. qz mutatio p se e ex coterarijs vel ex medijs. et stat pbatio in hoc. quia motus e eentialiter ex coterarijs in coterariu. sed mediu est quodamod coterari um vteriqz extremoy. ergo potest fieri motus in mediu tanqz in coterariu. Mediu em copatu vni extremoy habet eonem alterius. sicut rubu com patum ad albu habet eonem nigri et copatu ad nigram habet eonem albi. Ex quo ulterius pt su mi qz quodamod ite est coterariu sibiipfi no pscā coteraritate. sed fm diuersas comparones. sicut nuc dictum est de vltro qd hz eonem albi et nigri.

Queritur Vtrum motus eouemere diuidatur in motum p se et motum per accidens. Dicendum qz sic e ra tio est. quia hoc dicitur alicui eouemere p se quod habet conexione ad ipsum mediatam vel imo mediatam. et sic comprehendit sub se duos mo dos Quia dicitur aliquid vno modo p se. ient ee alicui. quia habet immediatam conexione ad ipsum. et tuc sumitur p pmo mo. fm quem eoue nit aliquid alteri p se primo quia. s. non eouem

gentia aliamus ponit sicut dicimus qd al dicitur homini p se primo qd no couenit sibi gra alicuius prioris sed uest sibi ex ppria diffinitioe. Sed sensibile no couenit homini p se pmo qd couenit homini p animal. Alio mo couenit alicui aliqd p se scdo quia habet ad ipsum pncionem sed non imediatam. et ideo hoc dicitur tunc alteri p se pncione licet fm prem qd no uenit sibi cōiugenter vel p accidens. Tertio mo uenit aliqd alteri p accidens qd scilicet nullam pncionem habet ad illud. cui aliqd dicitur couenire. et tunc inest illi cui dicitur aliquid per se couenire. sicut dicitur musicus edificare qd musicum esse couenit edificationi cui p se couenit edificare. vnde patet qd illa est diuisio analogi in sua analogata et est diuisio motus sicut accepti put se extrahit ad mutatem.

Arguitur Membra illius diuisionis coincidunt ergo diuisio non est bona. Aliis probatur qd p hys octauo huius diuisio motu in motum p se et in motum p accidens et no ponit motu fm prem. Dicitur qd dupliciter dicitur motus p accidens. Vno quia couenit alicui fm prem vel qd nullam pncionem habet ad ipsum. et sic motus p se scdo etiam vocat p accidens qd couenit alicui p alteri. et sic p hys octauo huius accipit motum p accidens dicens qd primum mobile non mouetur p accidens nec fm prem. Alio modo capitur p accidens fm qd hoc solum dicitur p accidens ad qd alterum nullam habet cōnexionem. et sic accipit hic p accidens et tunc distinguitur p se fm prem qd hoc quod couenit alteri p se fm prem etiam habet ad ipsum cōnexionem.

Arguitur Quicquid inest alicui fm parte huius non inest sibi p se. quia p se supponit de oī sed quod inest fm parte hoc non inest oī sed solum vni parti. Dicitur dupliciter primo qd illa ppositio p se presupponit de oī habet veritatem vbi inest aliquid p se primo. Secundo patet dicitur qd dupliciter inest aliquid omni. Vno modo fm denotationem quia totum patet ab illo denominari sicut est de illis accidentibus qd determinat sibi certam partem in subiecto. quia ab illis accidentibus patet totum denominari sicut totus homo dicitur symus propter symitatem in naso. et postea quelibet pars hominis dicitur syma que includit nasum symum sicut facies dicitur syma caput dicitur symum sic etiam motus qui habet cōnexionem ad partem patet totum denominari. Alio modo inest aliquid omni fm in pncionem. et sic manifestum est qd motus per se

scdo no inest omni parti. **Arguitur** Nihil mouet p se primo ergo diuisio mala. probatur quia dicitur in principio septimi huius quicquid mouetur ab alio mouetur. Dicitur qd ille ppositioes non sunt oppositae. qd omne quod mouet ab alio mouetur et qd aliquis mouetur p se primo. quia patet dicitur circūstantiam esse formalem. et sic hoc dicitur moueri p se primo ad quod motus habet immediatam pncionem fm totum sic qd illi tunc formaliter inest motus. exemplum ut homo dicitur per se primo sanari quia totus homo acquirit sanitatem fm omnes partes. et oculus dicitur p se primo sanari quando totus oculus p se sanatur. sed illa ppositioes a vel ab et circūstantia esse efficientis sed nihil mouet effectiue seipsum. ergo non potest aliquid a se primo moueri. Et si dicatur animal mouet p se primo. Dicitur qd hoc non est a se primo quia mouetur a parte sibi cōiuncta. scilicet anima. Vnde patet qd quando oculus sanatur tunc ille mouetur eduenit oculo p se primo. sed non a se primo quia eduenit ei a medico.

Arguitur Motus indiuisibilium scilicet substantiarum separatarum nec est fm partem nec fm totum. ergo diuisio est insufficientis. Dicendum qd philosophus loquitur de motibus corporalibus et physicis. Operationes enim intellectuales substantiarum separatarum potius dicuntur operationes qd motus. possunt tamen nihilominus dici motus si in propria et analogice.

Quoniam autem omnis Postquam aristoteles dixit qd mutatio p accidens est abijcienda consequenter diuidit mutationem p se dicens et sic est qd omnis mutatio est de quodam in quodam. sicut patet ex nomine mutationis oportet qd tot sunt species mutationis quot modis cōiungit procedere de quodam in quodam. sed hoc potest contingere quatuor modis. Vel quia proceditur ab ente in actu in ens in actu vel a termino affirmato in terminum affirmatum et sic est mutatio de subiecto in subiectum. vel proceditur ab ente in actu ad non ens in actu. et sic est mutatio de subiecto in non subiectum. Vel proceditur a non ente in actu in ens in actu. et sic est mutatio de non subiecto in subiectum. Vel proceditur a non ente in actu ad non ens in actu. et sic est mutatio de non subiecto in non subiectum. In qua diuisione ponuntur tres species mutationis scilicet et

membrum et motus sunt in ordine primo me
dico f. alias no et motus illius diuisio
se apparet qd motus p se etiam p se
p. motus qd motus p se

non subiecto in subiectum. de subiecto in subiectu
et de subiecto in non subiectu.

Que eni est ex non

Hic excludit unam obiectiōem quia posset ali-
quis dicere q̄ sint quatuor species mutatiōis cū
sit etiam una de non subiecto in non subiectum
sicut ponebatur in diuisione mutatiōis. Respō-
det q̄ ille modus procedendi non facit speciem mu-
tatiōis. et hoc sic probat quia omnis mutatio
est inter opposita vel contrarie vel cōtradictorie
sed mutatio de non subiecto in non subiectum
nō est inter opposita quia opposita non possunt
verificari de eodem sed due negatiōes possunt
de eodem verificari dicendo lignū ē nō homo ⁊ ē
nō aq̄inus. sequitur ergo q̄ mutatio de nō subie-
cto in nō subiectum nō est species mutatiōis. di-
cit tamen philosophus q̄ aliquid p̄ accidens po-
test mutari de nō subiecto in nō subiectum. sicut
si aliquid transmuetur de albo in nigrum tunc p̄
accidens mutatur de nō dulci ad nō amarum. s̄
quod p̄ accidens est non facit aliquam speciem.
ergo talis mutatio nō continet in se species mutatiōis

Et nō subiecto quod

Hic manifestat membra p̄dicte diuisionis. et dicit
q̄ mutatio de non subiecto in subiectum vocatur
generatio et est inter cōtradictoria. est autē du-
plex generatio una est generatio simpliciter di-
cta que est ex nō ente simpliciter in ens sicut est
generatio substantialis. Alia est generatio s̄m
quid que est ex nō ente s̄m quid ad ens sicut ge-
neratio accidentalis.

Arguitur. Generatio nō est inter con-
tradictoria quia cōradicto-
ria se habent sicut affirmatio et negatio. sed
priuatiue opposita quia generatio presupponit
et corruptio relinquit subiectū. Dicendū q̄ du-
plex est cōradictio quedam est extra genus. ⁊
p̄ realia cōradictoria proceditur in creatōe et an-
nihilatiōe. Alia est cōradictio in genere siue cō-
tradictio s̄m quid. et talis cōradictio est etiam
inter priuatiue opposita quia priuatio negat for-
mam non simpliciter. sed in subiecto apto nato.
Per hoc dicendum est q̄ generatio est mutatio
inter cōradictoria s̄m quid. et illa comeditur cum
priuatiōe.

Que vero ex subiecto

*Generatio est de affirmato ⁊ affirmato q̄ multa s̄m
mutatio ⁊ de affirmato ⁊ negato ⁊ de negato
⁊ affirmato*
JK

Hic manifestat aliam ptem diuisionis. et vult
q̄ mutatio de subiecto in nō subiectum vocatur
corruptio et est inter cōtradictoria sicut genera-
tio. et iterum duplex est corruptio. s̄ simpliciter da-
cta que est forme substantialis. et s̄m quid que ē
corruptio forme accidentalis

Si igitur quod non

Hic ostendit a resto q̄ nulla predictarū p̄tū est motus
et hoc p̄bat primo de generatiōe duabus rōnib⁹
sc̄do de corruptiōe una rōne. Prima rō de genes-
ratione est. illud quod generatur nō mouetur. et
ergo generatio nō est motus. cōsequētia tenet p̄ lo-
cum a cōiugatis. Ans p̄batur quia quod non ē
simpliciter in actu hoc nō mouet. sed qd̄ general
nō est simpliciter in actu sed in potētia. ergo qd̄
generatur simpliciter nō mouetur. Pro v̄dāta
tione maioris. notandū q̄ nō ens accipit triplē
dicat cōpositiōem extremorū. et sic verū dicit ens
et falsum nō ens. et sic manifestū est q̄ nō ens n̄
mouet. Alio mō dicitur aliqd̄ nō ens qd̄ est i
potentia ad eē simpliciter. et hoc etiā nō mouetur
q̄ nō est ens in actu. Tercio mō dicit aliquid nō
ens quia h̄ potētiā ad eē s̄m quid sicut homo s̄
esse nō albus vel nō niger. et tale p̄t moueri q̄ ē
ens in actu. nō tñ mouet s̄m quid non ens sed s̄m
quid ens in actu. Et rō est q̄ motus est actus cum
sit eiusdē rēntie cū termino. sed actus presupponit
suū subiectū. ergo motus presupponit ens in actu.
et sic verum est q̄ illud qd̄ nō est in actu nō p̄t
moueri cū actus sc̄do presupponat actū primū. sic
etiā cōpositio sc̄da q̄ est subiecti cū accide p̄sup-
ponit apositiōē primā que ē apositio p̄tū subiecti

Et si omne quod mo

Hic ponit sc̄da rō que est omne qd̄ mouet est in
loco. sed qd̄ nō est nō est in loco. ergo qd̄ nō est
nō mouet. s̄ qd̄ general nō est ergo qd̄ general
nō mouet. Maior p̄t q̄ motus localis ē primus
motuū. et sic omne qd̄ mouetur natū est s̄m lo-
cum moueri. et ergo ē in loco. Minor patet quia
esse in loco presupponit eē.

Neq; iam corruptio.

Hic p̄bat una rōne q̄ corruptio non est motus
et ē ista. Si aliqua duo sunt eadem inter se t̄he-
quicqd̄ est cōtrariū vni est cōtrariū alteri. sed cor-
ruptio et motus habent cōtraria diuersa. q̄a mo-
tus

JK quidē ē motus

tu contractat quies et corruptio generatio quia generatio nec est quies nec est motus. ergo non possunt esse idem corruptio et motus.

Quoniam autem mo.

Hic concludit ex predictis quod tertia pars potest divisionis. scilicet mutatio de subiecto in subiectum sit motus. et hoc sic quia cum dictum est quod tres sunt species mutationis. scilicet de non subiecto in subiectum de subiecto in non subiectum et de subiecto in subiectum; et iam probavit quod due prime species non sunt motus. relinquitur ergo quod tertia est motus que est de subiecto in subiectum.

Querit

Utrum divisio mutationis in tres species sit bona data. Dicendum quod sic. probatur duabus rationibus. scilicet quod duo requiruntur ad mutationem in primo enim requiritur ad mutationem alteritas secundum prius et posterius. secundo requiritur subiectum mutationis. Ex parte alteritatis sumitur talis ratio quia alteritas que est secundum prius et posterius in mutatione vel est successiva vel instantanea. Si successiva tunc est mutatio de subiecto in subiectum. Si instantanea habens prius et posterius secundum ordinem nature tunc vel terminatur ad esse sive ad subiectum et sic est generatio vel ad non esse et sic est corruptio que est mutatio de subiecto in non subiectum. Secunda ratio sumitur ex parte subiecti quia vel subiectum est ens in actu et sic est mutatio de subiecto in subiectum vel est ens in potentia et sic sunt alie due mutationes. Etiam potest ratio sumi ex parte subiecti per comparationem ad terminos que oportet in mutatio de subiectum mutationis recipiat aliquem terminum quem prius non habuit vel ergo talis terminus est accidentalis et sic est mutatio de subiecto in subiectum vel est substantialis et hoc contingit dupliciter quia vel terminus ad quem est affirmatus et tunc oportet terminum a quo esse negatum et sic est generatio vel e contra et sic est corruptio.

Arguitur

Nulla est mutatio a termino negativo ad terminum affirmatum nec e contra quia inter privative opposita solum est mutatio sed negatio opponit affirmationi per contradictionem. Dicendum quod duplex est negatio quedam est extra genus et extra subiectum et sic negatio opponitur affirmationi contradictione. Alia est negatio in genere physico in subiecto et talis est privativa quia privatio est negatio in subiecto apud

eo nato et eo modo due mutationes sunt mihi tunc minime affirmatum et negatum unum patet quod creatio non est mutatio naturalis quia creatio est inter terminos contradictorios simpliciter.

Arguitur

Movetur ergo male ponitur mutatio generis ad motum. Dicendum quod propter equecutionem terminorum istud contingit quod quicquid mutatio est genus ad motum et quicquid e contra. Et per illo est sciendum quod motus capitur dupliciter. Uno modo proprie scilicet in se inpositum et sic dicitur alteritatem suam esse finem in terminum quod ad hoc proprie est nomen motus inpositum et tunc per oppositum mutatio etiam capitur dupliciter. Uno modo proprie scilicet in se inpositionem illius nominis et sic dicitur alteritatem in se instantaneam terminorum et sic est manifestum quod mutatio non est motus nec motus est mutatio quia alteritas successiva non est instantanea nec e contra. Alio modo accipitur motus generaliter et simpliciter mutatio secundum quod motus et mutatio modum significanz quancumque alteritatem sive successive sive instantaneam et sic motus est generis ad mutationem proprie dictam et ad motum proprie acceptum et sic dicitur accipiuntur in diversis locis ab aristotele quia in isto textu accipitur mutatio contra put est generis ad mutationem proprie dictam et ad motum proprie acceptum sed in postpredicamentis sumitur motus contra put extendit se ad mutationem proprie acceptam et ad motum proprie acceptum.

Arguitur

Omnis mutatio est ex subiecto ergo nulla est ex non subiecto. Ans probatur primo physico ubi dicitur quod in omni transmutatione oportet esse subiectum. Dicendum quod subiectum accipitur dupliciter. Uno modo per subiecto transmutationis secundum quod illud ubi subiectum quod deserit formam sicut materia prima ubi subiectum transmutationis accidentalis et substantialis et isto modo verum est quod oportet in omni transmutatione esse subiectum et hoc probatur primo physico quod unum perit non fit ex altera formaliter et altera non fit in gredo formaliter sed materialiter sicut subiectum habens in se albedine postea substantia in gredum. Alio modo accipit subiectum per terminum affirmatum et per ente in actu et sic accipit hic et sic est aliquid mutatio que dicitur de subiecto in subiectum et de ente in actu ad ens in actu sicut motus proprie dictus et aliquid est mutatio de non subiecto in subiectum et de non ente in actu ad ens in actu.

no sicut in subiecto... mutatio de subiecto in subiectum

Handwritten marginal notes on the left side of the page, including phrases like 'mutatio de subiecto in subiectum' and 'mutatio de non subiecto in subiectum'.

Handwritten marginal notes at the bottom left of the page, including the phrase 'Actus per se quod est ens in actu'.

Large handwritten marginal notes at the bottom of the page, continuing the philosophical discussion.

Vertical handwritten notes on the right edge of the page, partially cut off.

Arguitur Subiectū est materia
 et materia non est ens
 in actu sed est ens in potentia. Dicendum
 q duplex est transmutatio quedam est substan-
 tialis. et ibi verum est q subiectum illius trans-
 mutationis nō est ens in actu. et id hoc nomen
 subiectū nō trāsumit sūm similitudinē illi subiecti
 Alia ē trāsmutatio accidentalis et illius subiectū
 est totū ppositū et ēs in actu. et ad similitudinē illi-
 us subiecti trāsumit hic subiectū. Cuius rō ē q
 ille motus siue trāsmutatio ē nob notior. et itē
 hoc subiectū ē nobis notius. sū trāsumptio fit sū
 sū aliq notius. vñ p q subiectū dī hic ens in
 actu ad similitudinē subiecti in trāsmutationibus
 accidentalibus.

Arguitur Generatio ē de subiecto
 et ente in actu. ergo illa
 descriptio est male posita. Antecedens probatur
 quia ex aere generatur ignis. ut patet secundo
 de generatione et ex ligno generatur ignis qd
 est ens in actu. Dm q emm in generatōne
 sū a q p̄t duple assignari. vno p se. alio mō p
 accūs Dm est g q quis emm a quo p accūs
 in generatōe pot sit ēs in actu tū emm a q
 p se in generatōe est sū ens in pōia. Qd sic p-
 bat q tū p se p̄supōat de oī vt dī p̄ posterior
 hoc erit emm p se in generatōe ex quo fit sū ta-
 lis generatio. semp at fit generatio ex non ente
 qd generat. sū nō fit sū ex ente illo vel illo. vt sū
 ignis generat ex nō igne. sed non sū ignis gene-
 rat ex aere sic accidit generatōi ignis q fiat ex
 aere ligno vel oleo. et g nō generat p se ex illis
 sed p accūs quia nō semp.

Arguitur Omnis mutatio ē de cōtra-
 tio in p̄tariū. sū p̄taria sē
 subiecta. g oīs mutatio ē de subiecto in subiectū
 p̄taria p q p̄taria sūt entia in actu Dm
 q p̄tarietas accipit duple. vno p̄tarietas ē op-
 pōitō duarū formarū p̄tarietas circa idē subiectū
 simul se nō p̄mittentū. et sic maior ē falsa et im-
 nor vera. q illo mō accipitō p̄tarietas tūc cō-
 traria sūt subiecta. i. entia in actu. sū nō ē tūc ve-
 rū q oīs mutatio ē de p̄tario in p̄tariū. q nec
 generatio nec corruptio ē de p̄tario in p̄tariū
 Alio accipit p̄tarietas cōiter put etiā se extē-
 dit ad p̄tariā oppositiōnē. et sic est verū q oīs
 mutatio ē de cōtratio in cōtrariū. sū non ē tūc
 verū q oīs p̄taria sūt subiecta. q p̄tarietas nō est
 ens in actu. sū negatio forme in subiecto. Prope

ergo loquendo motus proprie dictus est de cōtra-
 tratio in contrariū et non omnis mutatio. et sic
 patet q est fallacia equiuocationis in isto argu-
 mento.

Arguitur Sunt plures spēs motus
 q iste. quia ambilatio crea-
 tio et trāsubstantiatio sūt motus. et tū nō p̄phen-
 dūt sub p̄dicta diuisione. Dm q duplex
 sunt mutationes quedā sūt naturales et phisice
 et de talibus mutationibus loq̄tur hic aristot. et
 nō inuenit aliqua mutatio talis q̄t cōprehēdat
 sub aliquo p̄dictorū mōy mutationis. Alie sūt
 mutationes excedētes facultatē nature et natu-
 ralia agentia que etiā vocantur mutationes cō-
 nomine et nō p̄p̄ic. et tales nō oportet hic com-
 p̄hēdi sub ista diuisione et h̄mōdi sunt trāsmu-
 tationes p̄d̄ictē. quia creatio est p̄ductio totū
 entis ex nihilo. sed omnis actō naturalis fit ex
 aliquo p̄supposito. ergo nō p̄t est dici q crea-
 tio sit mutatio naturalis. Et ambilatio etiā nō
 fit sū naturalis in motū quia in mutatione natu-
 rali manet materia incorrupta. sed in ambila-
 tione nihil manet ergo ista non est trāsmutatio
 naturalis. De trāsubstantiatio dicitur q etiā
 excedit facultatem nature. quia tota substantia
 nō mutatur in totam substantiam nisi p̄ autos-
 tem nature. agēs em̄ naturale inducit tū formā
 in materiam et non p̄ducit totam substantiam
 rei.

Arguitur Creatio est de non subiecto
 in subiectum et ambilatio
 de subiecto in non subiectum. ergo debent hic cō-
 prehendi. Dicendum q creatio excluditur per
 expositionem aristotelis quam facit exponēdo
 subiectum. quia exponit subiectum pro termino
 accepto affirmatiue et non subiectum pro em̄io
 accepto negatiue in genere. sed in creatione non
 est terminus acceptus negatiue in genere sed ē
 pura negatio in termino a quo Similiter in an-
 nibilatione ex parte termini ad quem non est
 terminus acceptus negatiue in genere. sed pura
 negatio. Ex quo em̄ aristoteles dicit q in muta-
 tione debet esse terminus acceptus affirmatiue
 per quod significatur q in quolibet termino trā-
 smutationis debet aliquid esse.

Arguitur Illuminatio est motus
 naturalis et tamen nō
 p̄phēdit sub aliq̄ sū istarū mutationū q ē mu-
 tatio istantanea. et sic p̄phēdet sū ḡnatio. et ē de

Handwritten marginal notes in a smaller script, likely a commentary or correction.

subiecto in subiectum ergo apprehendit sub tertia
spe mutatiois. Dñm q̄ illuminatio ē generatio fm
qd̄ et pp̄ie cōsequitur vtrū motū. localē illumi
natis. et iō ex p̄nti est mutatio. q̄ p̄sequit̄ vtrūq̄
motū localem. et iō p̄t̄ dici q̄ simpliciter reducit̄
illuminatio ad t̄tam sp̄m q̄nis fm quid ad p̄
mam q̄ est generatio fm qd̄. Et iō si accipiatur
illuminatio fm se sine ordine ad motū localem
quē cōsequit̄ p̄t̄ dici q̄ pp̄ie nō est mutatio. sed ē
quedam diffusio luminis in corp̄ illuminabile.

Arguitur Generatio est motus vtrū
tercio hui⁹ ergo ē de subie
cto in subiectū. Dñm q̄ motus accipit̄ duplici
ter. Uno mō generalit̄ sicut accipieb̄ in t̄cio hu
ius et tūc generatio ē motus. sed tūc nō est vtrū
q̄ q̄libet motus ē de subiecto in subiectū. Alio mō
accipit̄ motus pp̄ie p̄ exitu successiuo de forma
in formā. et sic accipit̄ hic. et sic generatio non est
motus nisi for̄sā accipiatur generatio siml̄ cum
alteratione sibi iuncta.

Arguitur Alteratio vocat̄ genera
tio octavo hui⁹ et ecōtra
sed alteratio ē motus pp̄ie dicit̄. ergo etiā gene
ratio. Dñm q̄ generatio accipit̄ dupl̄. Uno
mō pp̄ie p̄ generatione simple dicta. et sic altera
tio nō est generatio. Alio mō accipit̄ generatio
cōiter put̄ se extendit̄ ad generationē simple et
fm quid. et sic q̄libet motus acq̄sit̄. alicui⁹ for̄
me p̄t̄ dici generatio. et sic alia tio est generatio
fm qd̄. q̄ i ea acq̄it̄ esse acēntale. Potest tñ ali
ter dici q̄ alteratio accipit̄ dupl̄. Uno mō p̄ qua
cūq̄ altitate. et sic etiā ois motus p̄t̄ vocari al
teratio q̄ in oī motu ē alteritas t̄minoz. q̄ vñ
termin⁹ alteri succedit. Alio mō accipit̄ alteratio
p̄ alteritate que ē inter qualitates tñ. et sic al
teratio est sp̄s motus distincta contra genera
tionem.

Arguitur Generatio ē actiō ergo ē
ex subiecto. Ans pbat̄ q̄a
est de p̄dicamēto actiōis. Dñm q̄ generatio ac
cipit̄ tripliciter. Uno mō actiue. et sic significat
actionē generat̄is de ē et p̄dicamēto actiōis. ⁊ sic
generatio ē ex subiecto effectiue q̄ est ex toto cō
posito faciēte talē generationē. Alio mō accipit̄
passiue. et sic ē in subiecto q̄ i toto p̄posito. Ter
tio mō neutrale p̄ motu vel mutatione. et sic ē
de p̄dicamēto sube reductiue. q̄ reduct̄ ad p̄dicas
mētū sui t̄min⁹. Et isto tertio mō accipit̄ h̄ ⁊ tūc
est ex non subiecto. q̄ est ex mat̄ia p̄ma que nō

Quarta rāz

et quā p̄m Sed 2 p̄mō p̄m et d. m. l. l. o.

est ens in actu sed in potētia tñ.

Si igitur p̄dicamen

Postq̄ atest. posuit duas diuisiones pambula
tes ad diuisionē p̄ncipalem motus. hic p̄nter po
nit ipsam p̄ncipalē diuisionē. et deinde in fine
ponit sp̄s immobilis. Et p̄mo ponit istam p̄diti
onalem. Si p̄dicamēta sunt diuisa in decē gene
ra t̄m. ergo necesse est tres eē sp̄s motus. Ista
p̄ditionalis p̄t̄ q̄ solū in trib⁹ generib⁹ sicut po
stea p̄babiz erp̄it̄ motus p̄ se. in q̄ritate q̄lica
te et vbi. Et ratio ista extra textū est q̄ sicut di
ctum ē motus ē de subiecto in subiectū. subiectum
autē significat ens in actu qd̄ est de aliq̄ p̄dica
samēto. ergo necesse est q̄ sp̄s mot⁹ distinguant̄
fm genera p̄dicamētoz. si genera p̄dicamētoz
sunt tria ad que ē motus ergo tñ est sunt tres
sp̄ies motus.

Sedm̄ ac substantiā

Hic declarat̄ p̄ singula p̄dicamēta q̄ in alijs n̄
est motus q̄ in t̄rib⁹. et p̄mo p̄bat̄ q̄ in suba nō
est motus tali rōne. Dis motus ē de p̄ratio in
p̄ratio. sed sube nihil ē p̄ratio. ergo fm subam
non ē motus. maior p̄t̄ ex supradictis q̄ eadem
est p̄ditio p̄ratioz et t̄minoz motus. minor p̄t̄
q̄ subiecto p̄ratioz nihil ē p̄ratio. q̄ si sic tunc
esset p̄cessus in inf̄m̄. q̄ de rōne p̄ratioz ē q̄
sunt in aliquo subiecto q̄ si sube ē aliq̄d p̄ratioz
tūc eēt in alia suba. et illa itē p̄ alia ⁊ sic de ali
is. ⁊ de rōne p̄ratioz ē q̄ successiue in sint vni
Sed hoc est p̄ra rationē sube.

Neq; est in adaliquid

Hic oñt̄ q̄ etiā non est motus in p̄nto adaliquid
et hoc sic. in illo genere nō est per se motus vbi
forme talis generis acquiruntur sine motu. sed
forma relatiua acquiritur quandoq̄ sine motu
ergo in relatione nō est per se motus. Maior pa
tet quia ad hoc q̄ in aliquo genere sit motus
requiritur q̄ forme illius generis acquirant̄ per
motum. sicut ad qualitatem ē motus quia quali
tates acquiruntur p̄ motum alterationis. minor
p̄tet quia aliquid sit simile alteri ipso non mu
tato s̄ mutato altero extremo. ut si fortes sit
triger ⁊ plato albus. ⁊ si plato albus fiat mger
fortes sit similis platon sine sui mutatōne.

Neq; agētis neq; pa

Hic probat ulterius qd in actōne et passione non est motus. et stat rō in hoc ad motum non ē motus. ergo ad actōem et passiōē nō est motus. An tētes pbat postea in textu. Consequētia tenet qd motus actio et passio sūt idē realiter. ergo qd quod sūm rem quēnt om etiam sūm rem cōuenit alteri. Si ergo ad motū nō est motus ergo ad actōem nō est motus. Qd actio passio et motus sunt idē patet qd sicut dicitur est in cōio huius vna forma in numero essentiali vocat actio passio et motus. Nam dicit motus sūm qd pcedit ab eē in pfecto ad eē pfectum. et actio dicit eādem formā sūm qd pcedit ab agente et passio in quātū suscipitur in patiēs. sed manifestū est qd eādē forma in numero pcedit ab agente et suscipit in patiēs et pcedit ab eē in pfecto ad eē pfectū. sicut calor in aqua pcedit ab igne et suscipit in aqua et pcedit ab esse in pfecto ad eē pfectum.

Primum quidē igitur

Hic probat aīis sex rōmbus et pmo distinguit istā ppositiōem. ad motū est motus. qd ista ppositiō p̄t dupliciter intelligi. Uno mō qd ipsi motus est motus sicut subiecti sic. qd vnus motus subiectus in alio motu. et istud nō p̄t dici qd motus cū sit actus nō est de genere subiecti. illud em̄ qd est subiectum ē hoc aliquid et substantia qd nō p̄t dici de motu. Alio mō p̄t intelligi qd ipsius motus est motus sicut termini sic. qd vnus motus sit terminus alterius motus. ac si dixeret qd generatio est terminus alteratiōis. qd semp sequit alteratiōem. sed istud eē in cōueniēs pbat dupl̄. Uno mō sic qd de eō motus ē qd sit a determinato termino in determinatū terminū. si vnus motus terminaret aliū nō eēt a determinato termino in determinatū terminū ergo nō p̄t dici qd ipsi motus ē motus sicut termini. Maior pbat inductiue qd generatio et corruptio sunt in cōtradictoria que sunt determinati in m̄. et motus ē inter cōtraria que oīa sunt determinata. Minor patet qd p em̄ nationē vnus motus p̄t indistincte incipere q̄libet alius motus. et idē iste p̄mus motus nō haberet determinatiōē in suo genere. exēpl̄ grā post motū calefactionis q̄libet p̄t sequi motū augmentatiōis sicut aqua augmentat post calefactionē. et tūc sequitur motus rarefactionis et motus localis. Si ḡ isti motus em̄naret motū calefactionis tūc talis motus nō eēt in cōueniēs. Secūdo pbat idē. Si ipsi motus eēt motus ut em̄naret tūc sequere

tur qd idē mobile moueret actu cōtrariis motibus sequela patet qd attingit qd mobile post finem p̄mi motus mouet motu p̄ratio ad p̄mū motū. cōtēpli grā. attingit qd post q̄ aliquis ē motus ad similitudinem qd statim iterum egrotat. si ergo vnus motus terminaret aliū. sic motus egrotatiōis em̄naret motū sanatiōis. et qd mobile semp tendit ad vltimo termino motus. ergo mobile in principio dicitur moueri ad similitudinem et ad egritudinem.

Manifestum autem.

Hic p̄ter p̄mā scōa rō p̄ncipalis. et ē si ipsius motus eēt motus et mutatiōis mutatio sequitur etiā qd generatiōis eēt generatio. et si generatiōis em̄naret generatio tūc eēt p̄cedere in infinitū. qd eādē ratione qd vnus generatiōis ē generatio etiā alterius generatiōis erit generatio. qd qd generat non est. si ḡ generatio generat ḡ generatio generat ab alia generatiōe. et sic in infinitū. Si istud ē in cōueniēs qd tūc q̄libet generatio p̄cederet ab infinitis generatiōibus. Si in infinitū nō attingit p̄tāsi. ḡ non p̄t aliq̄ generatio fuisse facta quod est in cōueniēs.

Adquid illa posita ē p̄cedere in infinitum in generatiōe. Qd em̄ qd vnā generatiōē sequi ad aliā p̄t intelligi dupl̄. Uno p̄ se sic qd q̄libet generatio sit p̄ se et necēria p̄supposita an alia generatiōē. et illud h̄ ab actus pbat. qd sic vna ḡnatio nō sequit ad aliā. p̄ actus em̄ ē qd fortes generat petrus. qd si petrus fuisset forte generat forte. Alio vna generatio sequit ad aliā p̄ actus. et sic posita em̄tate mundi sp̄ generatiōē p̄cedit generatio. si non ē in cōueniēs sic generatiōē p̄cedere in infinitum.

Amplius eiusdē mo.

Tertia rō. si generatiōis eēt ḡnatio tūc ḡnatiois eēt corruptio. cū p̄traria sint nata fieri circa idē. Si impossibile ē qd generatiōis sit corruptio quia qd generat nō ē. et qd corripit ē. si ḡ generatio corripit ḡ idē eēt et nō eēt qd est p̄tra p̄mū p̄ncipiū. Circa istā rōem ē p̄siderādū qd generatio accipitur dupliciter. Uno modo p̄t includit p̄ter am alteratiōem ante inductiōē forme substantialis. et sic generatio comprehendit in se motum. et tūc est verum quod hic dicitur qd quicquid generatur non est. sed tendit ad esse. sicut quicquid mouetur non est in termino sed tendit

ad eminu. Alio mo accipit generatio pprie fm q significat instantaneam introductionem forme substantialis. et sic significat mutationem pprie di-
ctam. et tuc est dsm qd quicquid generat hoc est. si-
cut patet sexto et octavo huius qd in instantaneis
idem sunt fieri et factum esse.

Amplius oportet ma

Quarta res stat in hoc. Si mutatio sit muta-
tio vel intelligitur sicut subiecti. et tuc mutatio
no habebit determinatum subiectum qd qlibet mutatio
est in dicitur aliam pcedere. Vel intelligitur sicut emi-
ni. et sic mutatio no habebit determinatum eminum
quia in dicitur est quocumq; mutatio se q aliam mu-
tationem. Sed ista sunt inconuenientia. qd mutatio
habet determinatum subiectum et determinatum eminu.

Simulat et quomodo

Hic ponit quarta res et est. Si mutatio esset mu-
tatio ergo doctrinatio esset doctrinatio. sed hoc
est inconueniens qd doctrinatio no generat doctri-
nationem sed scientiam. multi em hnt scientiam p do-
ctrinationem aliam qui no hnt doctrinationem qd
alios docet no possunt.

Amplius si tres sic.

Hic ponit sexta res et stat in hoc. si mutationis
esset mutatio tuc loci mutationis esset alteratio.
Ite loci mutationis esset loci mutatio. sed ista sut
inconuenientia quia loci mutatio no potest alterari
nec loci mutatio potest moueri fm locum.

Omniino aut quonia.

Hic ostendit quod ipse motus est motus et mutatio
mutatio. et vult qd p accens et extrinsece mutati-
onis est mutatio. p accens ex parte subiecti quia vna
mutatio est subiectum p accens alterius mutationis
et vna mutatio est eminu extrinsece alterius mu-
tationis. sicut motus calefactionis dicitur p accens auge-
ri ut qd aqua que calefit augetur.

Quoniam autem ne

Hic ex pccatis eludit diuisionem motus in partes sub-
iectivas. dicit qd qd no est motus in subiecto neq; in
adaliq; neq; in age neq; in pati. reliquit ergo qd
solum est in quantitate qualitate et vbi. qd sic pro-
bat quia cum motus sit de contrariis in contrariis
et in his tribus predicamentis est solum contrarietas
ergo in his solum est motus.

Arguitur.

Ista inductio est insufficientis qd sunt plura predicamenta qd
suba adaliq; actus et passio. qd no vult dsm qd
ista ppositio est implicite da fm hoc qd alia pphen-
ditur sub istis modis. videtur enim de his tria pnta in
quibus no probatur qd i eis no est motus. s. situs qd et ha-
bitus. s. probatio illa qd posset probari qd in qd no est
motus pphenditur sub illa qd probatur qd ad motum non est
motus. qd qd significat esse in tempore. s. tempus est mensura
motus et ad motum no est motus qd nec ad qd. et proba-
tio de situ et habitu pphenditur sub probatio de adali-
q; qd. qd si adaliq; no est motus qd nec i situ et habi-
tu qd pstitit in quadam habitudine. vbi patet qd
ista probatio est implicite sufficiens.

Motus quidem igit.

Dicit specialiter ad ostendendum quod motus recipit in tribus
partibus dicitur. et primo quod recipit in quantitate. qd in
qualitate recipit motus principaliter qd ibi principaliter
recipit contrarietas in qua fundatur motus. Intendit qd
qd motus in qualitate facit vocali alteratione. et huius ratio
qd altera dicitur aliquid ab alio quod distat ab eo fm quali-
tatem. et accipit huius qualitas non p qualitate subali-
q; qd sic dicitur qualitate illa dicitur eternaliter. Sed acci-
pit qualitas huius fm qd refertur ad etiam speciem quali-
tatis qd est possibilis qualitas.

Qui vero secundum quan

Hic ostendit de motu qd est in quantitate. et vult qd motus
qui est in quantitate non est noial fm vnu nomen si-
cut motus pnti qualitatis s. noial fm species qua-
ritatis qd vnu motus denoiat augmentatione qd est fm
magna quantitate. Alius dicitur vocali diminutio qd est
fm vna quantitate sive ipsa. Deni ibi qd autem
et fm locum. ostendit quod inueniuntur motus i vbi dicitur qd
motus fm locum nec huius esse nomen generis sicut de
pnto quantitate nec etiam denoiat fm species vbi. sed
denoiat motus fm aliquid extrinsecum qd a loco qd
est de alio pnto qd motus i vbi dicitur motus localis
Et si dicitur ille motus fm huius esse nomen. s. latio
dsm qd latio non est proprium nomen ad localem motum
s. illa ppe dicitur fieri fm locum qd intra se non hnt
partem ut dicitur. sicut ignis et leuis qd no quietus
nisi veniant ad propria loca.

Querit.

Que est res qd est vnu nomen i mo-
tu qd est in quantitate et huius est vnu
nomen i quantitate. et i vbi est solum vnu nomen extrinsecum
dicitur qd ista qd eodem i aliquid pnto recipit motus qd motus
i eo recipit contrarietas qd motus est de contrariis i contrariis

Handwritten marginal notes in the left margin, including "Fundamentum motus est..."

Fundamentum motus est ztarietas. sed cōtra-
rietas recipit in qualitate fm pprias rōes spēs
fm quas cōtinent sub genere. et id in pdicamētis
dicit aresto. q. qualitati est aliqd ztarietatis. qua
si diceret q. ztarietas puenit q̄litati in rōe sua
generis. et id ibi ē aliqd nomē cōe genericiū qd ē
alcatio. Sed in p̄tō q̄ritatis inuenit ztarietas
tas nō fm q. spēs ztarietas absolute sub genē q̄s
ritatis. q. sic q̄ritas nō habet maximū nec minū
mū. et p̄ q̄s nō est maxima distātia in q̄ritati
bus quā requirit ztarietas. s. est ibi ztarietas
fm q. spēs q̄ritatis referūt ad spēs rōe natura
liū. q. sic q̄ritas habet maximū et minimū sicut
si primo h. u. et id in q̄ritate assignat duo no
mina q. a maximo instituit nomē augmētatis
et a minimo nomē diminutōis. In p̄tō ubi repi
tur ztarietas p̄ cōparatōem ad hoc qd est oio ex
trinsecum. s. ad locū qui ē de pdicamēto q̄ritatis
q. p̄tes maximā distātiā locorū sumit ztarietas
tas in ubi. et ista est cā quāē ḡlbtus portitan
in pdicamēto ubi dicit q. ubi nihil ē ztarietatis. et id
est unū nomē qd dāe p̄ extrinsecū. s. locum qd
est motus localis.

Que autem est in eadē.

Hic soluit quoddā dubiū quod p̄t moueri circa
predicā. s. ad quam spēm debet reduci motus fm
magis et min⁹. et dicit q. ad alterationē. Cuius
ratō est q. magis et min⁹ pprie repunt in qua
litate. Dupliciter em̄ est motus i ztarietate. Uno
mō in ztarietate simple. et sic ē mot⁹ fm magis h⁹
est in p̄fectū. Alio mō est mot⁹ in ztarietate imp̄se
ctū. et sic ē mot⁹ fm min⁹. et dicit notant fm ma
gis et min⁹. q. mai⁹ et min⁹ fm extēsiōe repunt
tur in quāritate et q. mot⁹ fm mai⁹ ē mot⁹ aug
mētatis. et fm min⁹ extēsiue ē mot⁹ diminutōis

Immobile autem est

Postq̄ aresto. posuit spēs motus fm tria predi
camēta. hic p̄t ponit mōs imobilis q. opposito
euz ē eadē disciplina. et vult q. immobile dicit tri
bus modis. Uno mō ztarietatis. et sic dicit imo
bile qd nullo mō habet ordinē ad motū sicut de
dicit imobilis. Alio dicit imobile q. habet in se
cōtrariam dispositiōem ad hoc q. moueat. sicut
mōs vel magn⁹ lapis dicit imobilis. Tercio mō
dicit imobile p̄tatiue quod aptū natū est mo
ueri etiā de facili et tū nō mouet. et quod sic ē im
mobile dicit pprie q̄sere. q. quies cōtrariā mo

ui p̄tatiue. Et ideo cū p̄tatiue est solū in subie
cto apto nato. quies est solū in illo quod de faci
li potest moueri.

Queritur Utrū motus cōueniēt
diuidatur fm tria pdica
mēta. Dicitū q. mot⁹ accipit dupl. Uno ge
neraliē put se extēdit etiā ad mutatōnem. et sic
accipit mot⁹ p̄ q̄cūq. exitu de cōmō in cōmō si
ue fiat successiue sive instātane. et sic diuidit mo
mot⁹ in postp̄tatis in sex spēs. quia due sūt spēs
de p̄tō subie sicut generatio et corruptio et due
de pdicamēto quātitatis. s. augmētatis et dimini
tio. q. spēs sumit vel fm accessū vel recessū ab eo
de cōmō. et sic sunt generatō et corruptō vel fm
p̄fectā q̄ritate et imp̄fectā. et sic ē augmētatis et
diminutō. Quinta spēs ē alcatio q. habet unum
cōe nomē sicut dān ē. Sexta spēs motus ē mot⁹
localis. Alio accipit mot⁹ pprie put distinguitur
p̄tā mutatōnem. sic em̄ accipit h. et sic mot⁹ signi
ficat exitū successiū de cōmō in cōmō. et tunc
p̄t spēs mot⁹ dupl. accipit. Uno fm noia q̄bus
noiant. et sic sunt q̄tuor spēs mot⁹ q. augmētatis
tio diminutō alcatio et loci mutatō significant
dūfos mot⁹. et sunt diuersa noia motū. et illo
mō uerū distinguūt hic spēs mot⁹. Alio distim
guūt spēs motus fm p̄tā ad q. intrinsecē cōmō
tur. et sic sunt tria spēs motus. s. mot⁹ ad q̄
ritate ad q̄litate et ubi. et sic distinguitur spēs
motus h. et id ista ē principalis diuisiō quā are
sto. h. mēdit quā. s. motus diuidit fm tria pdica
mēta etiā in p̄tes subiectiuas. et sic i hoc loco di
stinguit mot⁹ p̄tā mutatōnem. et hoc ex eo q. mu
tatio h. sp̄ale nomē ipositū et mot⁹ stat p̄ alcā
parte.

Arguitur Mot⁹ nō est in aliq. p̄tō ergo
male diuidit fm diuisiōe p̄tā
top. Ans. p̄t q. quod dicit ē in p̄tō dicit ē ens
in actu. s. mot⁹ ē ens in pōia. Dicitū q. dupl.
aliq. ē in pdicamēto. Uno pprie et p̄ se q. s. ē ge
nus vel spēs aliatū pdicamēti. et sic mot⁹ nō ē in
aliq. pdicamēto. q. quod sic ē in pdicamēto est
ens cōpletū et p̄fectū. s. mot⁹ est ens imp̄fectum.
Alio aliq. est in pdicamēto fm reductiōem q. s.
reducit ad ge⁹ vel spēs aliatū p̄tā et sic mot⁹ ē in
p̄tō q. reductū ad genus sui cōmō ad quem. et
id ponit in eodē pdicamēto cū eo. et sic mot⁹ etiā
diuiditur fm terminos ut dicitur est cōe hui⁹

Arguitur Motus habet spēs. ergo ē
genus. Dicit q. gen⁹ et

Handwritten marginal notes on the right side, including "Utrū motus cōueniēt..."

spēs capiunt dupliciter. Uno modo pprie fm qd aliquid dicitur genus quod est totum potabile de multis spēsus. et spēs est aliquod ens totum et pfectū subiectum ipsi generi fm qd loquitur Porphyrius de genere et spēs. et sic motus nō est gen⁹ nec spēs eius assignare pprie sunt spēs. Alio modo accipiuntur genus et spēs cōiter fm qd aliquid generale dicitur gen⁹ et aliquid speciale dicitur spēs sicut tale generale habet rōnem totius et entis in actu sicut entis in potentia. et tūc etiam motus vocatur genus. quia habet species. s. alterationem loci mutationem etc.

Arguitur Si motus est in potestate to grā sui tūc in ergo in oī predicamento est motus. Cōsequētia pbat̄ quia motus potest terminari ad omnia potestamenta.

Dōm qd dupliciter aliqd ēminat motū. Uno modo directe p se et immediate. et sic solū forme de tribus potestamentis ēminat motū. s. q̄ritatis q̄ritatis et ubi. Et dicitur h̄ pprie ēminare motū qd denominat mobile in motu. exemplum calor dicitur p se terminare calefactōem. q̄a calor denominat id quod calefit. Alio modo aliqd ēminat motum indirecte et p accūs et ex sequenti. et sic h̄ dicitur ēminare motum qd sequitur terminū q̄ immediate terminat motum ut ad calefactōem aque sequitur calefactō aq̄. raritas ḡ nō immediate terminat motum sed sequitur motum. et isto modo omnia potestamenta pnt terminare motū. Quod patet exemplariter primo de substantia qz substantia sequitur motum alterationis embryonis. et relatio sequitur motum ad qualitatem sicut q̄n similitudo sequitur motum alterationis. et iterum actio et passio sequitur motum calefactōis. q̄a q̄n aqua est calefacta sūt calefactū aliqd aliud positum in aqua. Simile est dicendū de situ qz situs q̄nq̄ sequitur motum localem p̄tū in toto. similis habitus sequitur motum localem vestriū circa corpus. Et sicut q̄n sequitur motū localem q̄ fit in tpe.

Arguitur Motus est de genere substantie ergo etiam ē in aliis potestamentis a tribus. Ans pbat̄ q̄a motus est actūs et actūs est in substantia. Dōm qd dupliciter aliqd ē in alio. Uno modo sicut in subiecto. et sic utiqz motus ē in substantia. Alio modo aliquid ē in alio sicut in termino. et sic motus pprie dicitur nō est in substantia qz substantia nō terminat motū pprie dicitur intrinsece q̄uis possit sequi substantia ad motū pprie dicitur.

Arguitur In substantia ē raritas ergo ibi ē motus pprie dicitur. Ans pbat̄ qz p̄ncipia substantiarū sūt substantie et sūt cōtraria. Dōm qd p̄ncipia substantie nō sūt cōtraria pprie dicitur. sed rarietas rarietate cōiter accepta que ē in p̄ncipio et habitu.

Arguitur Quicquid corrumpit a suo rario corrumpit s substantia corrumpit ḡ a suo rario corrumpit. ergo ē ibi vera cōtrarietas. Dōm qd dupl̄ aliqd corrumpit. Uno modo p se et sic qd sic corrumpit a suo cōtrario corrumpitur. Et dicitur p se corrumpi qd immediate ab alio corrumpit sicut frigidum immediate corrumpit a calido. Alio modo corrumpit aliqd p alterū. qz s. ipsius corruptio sequitur ad corruptionem alterius. et sic non dicitur qd aliqd tūc corrumpit a suo cōtrario. et sic substantia corrumpitur qz substantia corrumpit ad corruptionem alius qualitatis q̄ p̄tinet ad eē corporis ipsi substantie.

Arguitur In substantia ē p̄ncipiū corruptionis. ergo etiam ibi corruptio p se. sequentia tenet qz p̄ncipiū ē sicut a quo nō sequitur p̄ncipiū. Ans pbat̄ q̄a p̄ncipio ē p̄ncipiū corruptionis. Dōm qd in substantia. in potestamento substantie manēdo reperitur p̄ncipiū corruptionis aptitudinalis sicut corruptibilitatis. q̄a h̄ p̄ncipiū ē p̄ncipio s. nō ē ibi p̄ncipiū actus corruptionis. qz talis actus corruptio ē ex q̄litate. et id ē aliqua substantia p se corruptibilis q̄ tūc p se nō corrumpit sicut p̄t̄ circa p̄ncipiū p̄ncipiū huius.

Arguitur Quicquid ē in effectibus h̄ dicitur etiam reperitur in causis. s. in accūsib⁹ reperitur rarietas. q̄ etiā ī suba. Dōm qd maior intelligit de illo qd ē p̄fectōis. qz si h̄ reperitur in effectu tūc etiā dicitur reperiri in cā. s. h̄ rarietate ē aliqd inspectōis. cui⁹ signū ē qd in reb⁹ p̄fectis min⁹ inveniunt de rarietate sicut in subijs sepatis et in corpib⁹ celestib⁹. Ex ar̄ ī subijs et in formis subalib⁹ nō reperitur rarietas sicut p̄bat̄ et qz ad hoc qd aliq̄ sūt rarietas duo requirunt. primo qd sit maxima distātia fm p̄ncipiū p̄cessū vni⁹ in altero et contra. Sed a rario qd tales forme suscipiāt magis et min⁹. qz in tali cōtinuo exitu de vno t̄mino in aliū dicitur qd plus capiatur de vno termino q̄ prius habebatur. sed nullum illorum potest inueniri in substantia nō primū quia q̄uis sit cōtinuus p̄cessus a vegetatio in sensitivū et intellectivū nō potest tūc exōra naturalit̄ fieri p̄cess⁹.

ab intellectu i sensitiu et vegetatiu quod tri
requiritur ad contrarietatem. Sed manifeste
patet qz substantie nō suscipiūt magis et minus
et sic nō potest eē motus in substantia etiam p
verāqz eōdem dictam.

Arguitur In adaliquid est motus et
ergo nō solum in rebus poi
camentis. Antecedens pbat quia nulla forma
realis potest alicui aduenire ex nouo sine muta
tione. sed adaliquid potest alicui aduenire et est
forma realis. ergo aduenit per motum. Di
cedum qz realis relatio potest alicui aduenire p
motum non sic qz relatio intrinsece terminat ac
tum. sed quia sequitur ad terminū intrinsece ac
quisitum p motum. Et si dicatur aliqua relatio
aduenire alicui sine omni motu. Dicendum qz tri
plices sunt relationes quedā sunt relationes fm
dia ex parte utriusqz extremi que nō addūt ali
quam realem rem supra subiectum. sicut relatio
eiusdem ad seipsum. Alia est relatio realis ex p
te vnius extremi sicut est relatio scientie ad sa
bile que relatio est realis ex parte scientie et nō
ex parte scibilis. Alia est relatio realis ex parte
utriusqz extremi. sicut relatio patris ad filium si
milis ad simile equalis ad equalē. Tūc est dicen
dū qz in primis duabus relatiōibus nō est motus
mens relatiōnem alicui aduenire sine omni mo
tu. quia ibi relatio nō est ens reale vel ex parte
nullius extremi vel ex parte vnius tantū. Sed
in tertia relatiōe potest aduenire alicui relatio abs
qz noua sui mutatiōe. sūmodo in ipso presuit
fundamentum relatiōis. oportet tamen mutati
ōnem esse in altero extremo. exempli gratia. si
plato longo tempore fuit albus tūc in ipso ē fū
damentum relatiōis. s. similitudinis. potest er
go in platone fieri similitudo p mutatiōem for
tis qz factus ē albus et prius fuit niger. Et ratio
istius est quia quīs in isto qui acquisiuit relatio
nem sine sui mutatiōe nō est mutatio facta nūc
habet tamen fundamentum relatiōis quod fuit
damentum alē acqsiuit p nouā mutatiōem.

Arguitur In actione et passione est
contrarietas. ergo motus
Dicendum qz actio et passio capiūtur duplici
ter. Uno modo fm se. et sic in actione et passio
ne nō est contrarietas nec etiam est motus. Alio
modo accipiūtur actio et passio fm qz fundantur
in aliquibus qualitatibus. et sic in actōe et passio
ne est motus et contrarietas. et ita consequit dī

ti qz in actione est extrinsece motus. et p modū
sequit. quia ad contrarietate qualitatum sequitur
etiam contrarietas actionū quia calidi est calefa
ctio et frigidus est frige factio. Et sic etiā soluitur
argumentū quo posset argui qz vnus motus se
quitur ad aliu motum. quia generatio sequit ad
alteratiōem. Dicendū qz hoc fit extrinsece et cose
cutiue et nō intrinsece sicut pus dictū est.

Arguitur In qritate nō est contrari
etas. ergo ibi nō est motus
Ans patet in pōicamentis. Dm qz qritas ac
cipit duple. Vno lopte. i. fm se et absolute i p
pno genere nō cōspando eā ad aliqua corpa. et sic
nō est contrarietas in qritate quia contrarietas
attendit penes maximū et minimū. Sed in qri
tate sic accepta nō est maximū nec minimū quia
et sic data quacūqz qritate potest adhuc dari
maior et minor. Alio modo accipit qritas fm qz
cōparat ad corpa reū naturaliu et sic capit phisice
et tūc in qritate est contrarietas et motus. et
sic dicit aristote in primo huius qz entia natura
lia sunt determinata ad maximū et minimū. et mo
tus fit in hoc maximū et hoc minimū.

Arguitur In qritate solum est motus
quia ibi solum ē maior et
minor ergo nō in alijs pōicamentis. Dm qz
duple dicit aliquid suscipere magis et min⁹. Vno
modo extensue. et tūc pbat aliquid suscipit ma
ius et min⁹ nominalit. et sic solus in qritate repe
riunt. Alio modo accipit magis et min⁹ intensue
et sic inuenit magis et min⁹ in qualitate qz vna
qualitas est pfectior alia qualitate qz tū ad mo
dum essendi.

Arguitur In vbi nō est motus. qz in
relatiōe nō est motus. sed
vbi est relatio ergo et. Dm quīs illi pōica
mēto vbi cōiungat qdam relatio fm dicit tū vbi
non significat illā relatiōem sed quādā entitatē
realem in locato distinctā a loco. et illa entitas
potest imitari realem motum.

Arguitur Motus localis ē de pōicamēto
qritatis. ergo pmet sub motu
qui ē ad pōicamētū qualitatis. Ans pbat quia
ēminat ad locum qz est qritas. Dm qz quīs
vbi denominat a loco nō tū ēminat intrinsece ad
locū. ratio primi ē qz locus ē notior qz vbi cōtū a
loco. sed ex notiorib⁹ nobis nos imponim⁹ nosse
Ratio scdī ē qz tūc nō debet pēristē motus
sed debet acquiri per motum sed locus pēristit

Modi locali ergo locus non est terminus motus localis. Sed ubi acquiritur per motum localem. Unde dicitur quod si motus ubi in motu locali sunt actus quod alias essent multi motus locales secundum actum cum ubi in actu sit terminus motus. Sed solum sunt multi ubi ubi sunt potentiam que non sunt termini motuum sed referentia ad ultimum terminum. In continuo autem motu locali est tantum unum ubi ultimum terminus illius motum.

Arguitur Sunt multe circumscriptiones in uno motu locali. et ergo sunt multa ubi in eodem motu locali. Dicitur quod quis ibi sunt multe circumscriptiones tamen quia in illis non est status id non sunt ubi in actu ex illis circumscriptionibus. sed in potentia tantum. Ultima autem circumscriptione in qua est status facit ubi in actu et perfectum. Unde illa media ubi habet se ut imperfecta ubi defectiva ad ubi perfectum.

Arguitur Si deus moueret totum mundum localiter tunc mundus non moueretur ad ubi. quia non est alius locus extra mundum. et per hoc nec ubi quod datur ex loco.

Respondetur quod si fieret tunc crearetur nouus locus ad quem mundus moueretur. Quis tunc non est alius locus extra mundum posset tamen esse per diuinam potentiam.

Arguitur Augmentatio et diminutio non sunt motus diuersarum specierum. probatur quia si fieret augmentatio ad longitudinem et diminutio a longitudine tunc terminus illo tunc motum sunt unum speciem generis et motum. Dicitur secundum quosdam quod quantitas magna et par dupliciter potest accipi. Uno modo secundum se et sic sunt unius speciei sicut quantitas trii pedum et decem pedum in longitudine. Alio modo accipiuntur per compositionem ad numerum qui est in illis quantitatibus. et sic distinguuntur species quia triens et denarius distinguuntur specificiter sed illud non videtur esse verum. quia tunc esset solus distinctio quantitas continue propter quantitatem discretam. Sed augmentatio et diminutio proprie respiciunt quantitatem continuam. ergo non distinguuntur specie in proprio genere quantitatis continue. Et ideo melius dicitur quod species accipitur dupliciter. Uno modo per naturam specificam. et sic quantitas magna ad quam est augmentatio et par ad quam est diminutio non distinguuntur species. Alio modo accipitur species secundum quod extendit se ad distinctiorem secundum perfectum et imperfectum. et sic etiam augmentatio et diminutio distinguuntur species. et sic etiam ipsarum terminum et quod a terminum

motus sic accipiat quibus speciem patet ex eo quod dicitur. non est supra in eodem quod medium cognatum unum extremorum habet rationem alterius extremi. sed maxima infestum est quod extrema motuum se contraria. quod unum et idem quoddammodo habet in se contraria. sed contraria dicitur specie. ergo idem est dicitur a seipso specie. ergo multo magis per sum distinctio specificam inter perfectum et imperfectum.

ost hec autem dica

Postquam in primo tractatu posuit diuisionem motuum in partes subiectiuas habet inter vult determinate de unitate motus et priusquam hoc faciat Premittit descriptiones nouem terminorum qui sunt simul. scilicet partium. tangere. medium. continue moueri. contraria secundum locum. consequenter habitum et continuum. et hoc idem facit quia vult istis terminis in principio sekeri ubi probat quod terminum non est ex indiuisibilibus oppositum cum indiuisibilis non potest esse unita in continuo nec per modum contactus nec per modum inter se habentium nec per modum continuitatis. Secundo idem quod aristotele in se probat quod idem est motum esse unum et continuum oportet ergo scire quod sit terminum et quia tractum et inter presupponitur a continuo sicut ab infertori. ideo etiam determinat de illis.

Simul quidem dicuntur

Hic exequitur intentionem diffiniendo illos terminos et primo diffinit simul et separatim. et ideo hoc facit quia principaliter intendit habet determinate de tangere. sed simul ponitur in diffinitione tangere. quod prius determinandum est de simul. Dicitur ergo esse simul que sunt in uno loco primo. et per oppositum dicitur separata que sunt in alio et in alio loco. Et tangere dicitur quorum ultima sunt similia.

Arguitur Duo corpora non potest esse simul naturaliter ergo non sunt aliquid simul. Respondetur quod duo corpora esse simul potest dupliciter intelligi. Uno modo secundum totum id est secundum omnes dimensiones. et sic est impossibile duo corpora esse simul naturaliter. sicut probatum est prius in quarto libro de vacuo. Alio modo aliqua possunt esse simul secundum ultimam. et sic quilibet partes duarum quantitatum potest esse simul quia duo ultima corporis. scilicet due superficies. potest esse simul. duo ultima superficies sunt due linee et potest esse simul. duo ultima linearum sunt duo puncta et potest esse simul. et sic dicimus quod locus et locatum sunt simul. quia superficies corporis locantis et locati non dicitur quod ad finem

Arguitur Duo corpa sunt simul fm rotum. quia simul sunt in una domo. Dm q duo corpa nly pnt dici simul ppe loquido de simul sicut pus diffinitu e quia no sunt in vno loco ppo sed bn sunt i ons loco. et hoc est im ppe simul ee. quia si hoc sufficeret ad ee simul eic oia pnt dici simul que concludit in celo. Ex eodem no dicitur aliqua simul tpe. quia tuc etia multa pnt dici sil tpe

Arguitur Aresto dicit q moues et motu sunt simul et illa se corpa ergo duo corpa pnt esse simul in vno loco

Dm q sil capitur dupl. Vno mo fm q sig nificat indistantia. et sic dicitur illa simul q no habent aliqs medium. quod facit ea distare. et sic capit arest. sil in septimo hu. quo mo moues et motu sunt sil. Alio mo dicitur sil que sunt in eodem loco ppo. et sic ta pnt hie.

Medium vero in qd.

Hic diffinit mediū qd ponit in diffinitōe ipsi cō sequere dicit q mediū est illud in qd pntu apertū natū est puenire illud qd pntue mutat fm natura q in vltimū terminū motus. et sic vbi e mediū ibi inueniuntur tria. s. duo extrema et mediū qnq; tñ inter duo extrema sunt multa media si aut inter albu et nigru. *Et dicitur hie se ut apertū*

Arguitur Sūt multa media in que no puenit p motum sicut mediū syllogismi et mediū i numeris. Dm q hic no diffinit mediū generalit acceptū. qz sic iue mt mediū in syllogismis et numeris. sed diffinit mediū spēaliter acceptū p medio physico in motu. quia sic necesse est primo mediū attingere q vltimū terminū.

Arguitur Qnq; pte die de cōmō in termini nū absq; medijs vt; in tinctura pannoz vbi pcedit ab albo in nigru p vnu mes dil. s. rubeum. Dm q ista diffinitio magis intelligitur de medio in motu locali qz ibi oportet oia media necessario ptransire. Etiam pnt intelligi de motu alteratōis si fiat fm naturā vt in fructibus. natura em pcedit in ceruis de albo in viete colore; de viedo in glaucū de glaucō in rubeum de rubeo in nigru

Continue autem mo

Hic pnter ostendit qd est cōtinue moueri qz ponit in diffinitōe mediū. Vñ continue moueri e qñ in

motu nihil aut paucissimū deicit rei non tēpis Pro intellectu hu? sciem ū q ad hoc q mot? sit cōtinu? duo requiruntur. pmo q nō sit aliqua int ruptio in tpe. t. q tps sit cōtinuū. sedo q n. n. sit incruptio i magnitudine siue in spacio supra qd sit motus. Est tñ dñā in istis conditionib? ista scz quia si aliqd deficiat de tpe tūc omnino impedit cōtinuitas motus. sed si motū deficiat in cōtinuitate magnitudinis supra quā sit mot? nō impedit cōtinuitas eius. qz ille motus sonatōis est cōtinu? vbi post ppatim. i. post cordā hntem lenē sonū tangit vltima corda. et hoc est qd dicitur q in cōtinuo motu nō pnt aliqd tps defice qz uis motū pnt deficere in magnitudine. sicut aliqs p passus ambulās p aliquā viā cōtinuo tpe non tangit oēs ptes cōtinuas spaciū siue magnitudinis et tñ dicitur motus cōtinuus qz nihil tps deficiat

Contraria autē scdm

Hic diffinit cōtraria fm locū. et hoc ideo qz si inter loca nō est pterietas sic nō est motus localis cū motus sit int pterietas. et tollit ipm quod e cōtinue moueri. dicit ergo q pterietas fm locū dicitur que plurimū. i. maxime distat fm lineam rectam. quia distantia fm lineā circulat. m. non est certa nec maxima quia potest dari maior qz si int duo pnta trahat circulus tūc ille pnt pter et semp esse maior.

Arguitur Ex ista diffinitōe sequeret qz scdm motus elemētoz haberet pterietatē. qz ille hz maximā distantiaz fm lineam rectā. Dm q illa distantia fm lineā rectam nō debet intelligi de distantia simpliciter dicta. qz tūc motus istoz inferior nō haberet maximā distantia. s. debet intelligi ppariue ppari do motores ad mobilia.

Consequenter autē;

Hic diffinit pnter et vult q pnter dicitur qñ vnu est post aliud int que nihil mediat eiusde generis et sic ad pnter duo requiruntur. pmo q ipm qd dicit pnter sit post aliud. et id vnu non est pnter ad duo. hoc at ptingit vel fm positōez sicut vnu corpus e post aliud. vel fm spēm sicut vnu nune tus e post aliū. vel fm dignitatē sicut miles est post regē. vel fm agnitōem sicut hō est p? am? mal. Sedo requirit qz inter ipm et illud qd dicitur pnter nihil mediat qd sit eiusdem generis. et id due dōm? dicit hie se pnter vbi nō mediat aliq

Handwritten marginal notes on the left edge of the page, including phrases like 'medū aut dicitur' and 'pnter'.

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including phrases like 'pnter' and 'dicitur'.

alia domus licet aliquando aliud mediet fiat ho-
mo vel apinus.

Querit Dicitur unum sit inter ad duo dicitur
quod si quod unus sit ad duo dicitur
unum quod inter unum et duo nihil mediat eiusdem generis
non enim sibi quod unum quod unum non est primum duo
et ideo duo dicitur inter ad unum et tria ad duo.

Habitum autem est.

Hic diffinitio habitum quod est species ipsius inter di-
cens quod habitum est quod est inter cum tangit. habi-
tum ergo supradicitur inter actum et ideo inter habitum
nihil debet mediare neque eiusdem generis neque al-
terius generis. Et ex illis eluditur quod omne medium
est inter contraria et hoc idem quoque modo in semper est
in motu ut dicitur est. si motus est inter contraria
vel contraria et quod inter contraria non est medium
ergo medium est solum inter contraria.

Continuum quidem ha-

Hic manifestat alium terminum principaliter inter
scilicet quod sit continuum et vult quod continuum dicitur quod
ultima sunt unum quod probat ex nomine continui-
tatis quod continuum dicitur a continuando sive ab unione. est
ergo continuatio in his que habent ultimum unum. Pa-
tet etiam idem ex ordine contrariorum istorum terminorum quod
sicut actum addit supra inter similitudinem ita con-
tinuum addit supra actum unitatis quod continua sunt
quorum ultima sunt unum id est ex quibus non est natura
fieri unum illa non potest adinveniri continuari. sic enim
diversimode unum ex multis quibus per implantatio-
nem sicut fuculus inserit arbori quibus propter natu-
ralem generationem sicut ramus arboris

Et si quidem conti-

Hic inter compat ista tria adinvenit. si inter con-
tactum et continuum et vult quod inter est plus via
generationis deinde actum deinde continuum et om-
ne continuum est actum et omne actum est sequenter. si
non e contra. Adicit enim actum supra inter similitudinem
tate et continuum addit supra actum unitatis quod illa
sunt continua quorum ultima sunt simul et unus
habent enim se sicut superius et inferius.

Quare si est unitas et

Concludit quoddam correlativum ex dictis. et est quod si
unitas et punctus sunt separata secundum esse a materia
adhuc unitas non erit punctus quod probat dupliciter. primo
in his. quare prima est quod sunt eadem una co-

dictio reperitur in utrisque. sed alia dicitur reperitur in
punctis. si contactus quod duo puncta sunt se tangere quod
sunt extrema lineae et est alia dicitio motuati-
bus. si inter quod in numeris unum est prius alio secundum
ordinem et idem modo ea nihil mediat eiusdem generis. si
autem tangit se. quod non sunt extrema contrariorum co-
tinuae. Secunda ratio stat in hoc in puncta necesse
est mediare aliquid medium quod linea mediat inter duo
puncta sed inter duas unitates non est necesse esse aliquid
quod medium.

Arguit Dicitur est plus quod duo puncta se
tangunt. sed quod tangunt se non habent
medium. dicitur quod duo puncta accipiuntur duplici-
ter. Uno modo secundum quod reperiuntur in una linea. et sic non
possibile est puncta se tangere absque medio sicut patet
ferro huius. Alio modo accipiuntur duo puncta in diver-
sis lineis prout sunt termini diversarum linearum. et sic
potest se duo puncta tangere. exempli gratia si quod prima
gime linea cadere per aere et aqua continue. tunc
in actu aeris et aquae punctum ipsius aeris in linea
aeris tanget punctum aquae in linea aquae.

Unus autem motus

Postquam praemisit aliquas diffinitiones valentes sibi
in sequentibus. ostendit de terminis de unitate et di-
versitate motuum et quod contrariorum sunt diversis
tatis. etiam postea determinat de contrariorum mo-
tuum. Circa primum distinguit triplicem unitatem ipsius
motus. et vult quod quoad motus dicitur unum genere
quoad motus unus species et quoad motus unum numero. Illi
autem motus dicitur unus genere quod terminat
ad idem genus predicamentale sicut augmentatio et
diminutio ad quantitatem et calefactio et refrigeratio
sunt unus motus genere. quia terminantur ad quantitatem
tatem. Item motus localis rectus et circularis sunt
unus genere quod terminantur ad unum predicamentum. scilicet ubi-

Arguitur Corruptibile et incorrupti-
bile dicitur plus quod genere. si
motus circularis est incorruptibilis. et motus re-
ctus est corruptibilis ergo etc. dicitur quod genus
accipitur dupliciter. Uno modo per genere philosophico quod
est materia vel subiectum et sic est verum quod corrupti-
bile et incorruptibile differunt plus quod genere quam
materia et ideo est alia materia composita celestium
et inferiorum. Alio modo accipit genus per genere logicum
sive predicamentale. et sic corruptibile et incorrupti-
bile sunt unum generis quia possunt esse de uno
predicamento sicut corpus celeste et corpus inferio-
ra sunt de predicamento substantiae. et motus celi et

Hand...
et violentia...
et violentia...

...
et violentia...
et violentia...

...
et violentia...
et violentia...

...
et violentia...
et violentia...

motus locales recti sunt de predicamento ubi.

Specie autem vnus.

Hic ostendit q̄ motus dicitur vnus sp̄s Et vult q̄ illi dicitur vnus specie q̄ terminatur ad vnā sp̄m specialissimā. sicut motus dealbationis est eiusdem sp̄s cum qualitate dealbationis quia albu ē sp̄s specialissima ē tñ vtz q̄s fm q̄o mot⁹ dicitur vnus sp̄s q̄ sunt ad vnā sp̄m subalēnā sicut motus albefactionis et nigrefactionis qui eminantur ad colorem nō tñ sunt simple vnus sp̄s sicut nec sp̄s subalēna ē simple vna sp̄s.

Dubitat autem ali

Hic mouet vnā dubitatōem circa dicta. vtrum plures motus q̄ sunt ab eodē ad idē sunt vnus sp̄s et videt q̄ sic qz ad motū vnus sp̄s requirit termin⁹ vnus sp̄s. Arguit tñ q̄ nō qz tūc mot⁹ rectus et motus circularis essent eiusdē sp̄s. q̄a pnt esse ad vnū terminū nō solū vn⁹ sp̄s. s̄ etiā eiusdem numeri. sed hoc ē incōueniēs ergo nō est semp vnus motus sp̄s qñ idē mobile mutatur ab eodem ad idē.

Aut determinatum ē

Hic soluit dubitatōem dicens q̄ si multoties ali quid mutat ab eodem ad idē fm spaciū eiusdem sp̄s tūc est vnus motus sp̄s. exēpli grā. qñ aliq̄s sepe mutat fm spaciū rectū ad vnū terminū tūc motus est eiusdē sp̄s. s̄ qñ mutat ab eodē ad idē fm spaciū alterius sp̄s. sicut sunt spaciū rectum et circularē tūc motus sunt alterius sp̄s. Vñ ad hoc q̄ motus sit vn⁹ sp̄s etiā requirit. Primū q̄ illoz motū em̄ sit sp̄s specialissima. Scdm q̄ spaciū sit eiusdem sp̄s. et iō motus ad eūdem terminū p̄ lineam rectā et p̄ lineā circularē sunt diuersaz sp̄s. Tertiū q̄ sunt ab eisde principijs et iō motus ignis sursum et motus terre sursum nō sunt vn⁹ sp̄s. qz q̄uis sunt ad eūdem em̄ etiā numero et etiā p̄ spaciū eiusdem sp̄s. nō tñ fiūt ab eisdem principijs. qz motus ignis sursum est ex principio naturali. s̄ motus terre sursum est a principio violento. et illā tertiā aditionē arest. cōprehendit implicite sub p̄na. qz in oi motu termin⁹ corōndet principijs. si ḡ em̄ sūt vnus sp̄s oportet etiā p̄ncipia esse vn⁹ sp̄s.

Arguitur Termin⁹ dat sp̄m motui. s̄ hic est vnus em̄us qñ ali quid mouet p̄ spaciū circularē et rectū. ergo mo-

tus est vnus sp̄s. Scdm q̄ q̄uis in alijs motib⁹ sic ē qz sp̄s sumit a em̄o ad quē tñ tñ in motu locali etiā circuloq̄mur sp̄m ex spaco et ex termino ad quē. Cuius rō est. qz in alijs motib⁹ spaciū habet se ad motū p̄ accūs. s̄ in motu locali spaciū habet se ad motū p̄ se. qz illū motum fieri supra spaciū. et iō motus rectus et circularis eis dñt sp̄s etiā si habeant eūdem em̄. Ex q̄ bus vltterius elicitur qz motus volatōnis voluntōnis ambulatōnis et natatōnis sunt vnus sp̄s. si fiant fm spaciū vnus sp̄s. qz q̄uis differant fm p̄ncipia et organa illa tñ organa nō dant sp̄m motui. qz alia organa requiritur ad natatōem q̄ volatōnem.

Simpliater autem.

Hic ostē quis motus s̄ vnus numero. et vult qz etiā requiruntur ad hoc qz motus sit vnus numero. s̄ vntas mobilis vntas tēpis et vntas forme fm quam est motus. Cuius rō est quia motus est accūs. sed omne accūs habet numerum a suo subiecto. ergo ad vntatē motus requirit vntas mobilis. Et similiter tempus incūptum etiā impedit vntatē motus. qz est mensura motus. Alia etiā forma facit aliam vntatē mot⁹.

Excludit etiā aresto. d. os mōs vntatis ip̄s mobilis qui nō sufficit ad h⁹ qz motus sit vn⁹ numero. Primus est vntas mobilis fm accūs sicut choruscus et album sunt vnū numero. s̄ per accidēs. et ideo motus choruscus et motus albi nō sūt vnus motus fm numer⁹. qz motus choruscus est motus localis. sed motus albi est nigrefactio. Sed s̄ modus est vntas mobilis fm gen⁹ et specie et nō fm numer⁹. Requiritur etiā ad vntatēz numeralem motus qz mobile sit vnū numero.

Socratē at scdm alte

Interponit quādam dubitatōnem vtz. s̄ est vn⁹ motus numero qñ vna forma bis acquirē sicut si quis bis sanetur de opthalmia. i. infirmitate oculor⁹. et circa hoc mouet quādam aliā dubitatōez vtz vnū et idē accūs p̄tue p̄seēt in eodē s̄ recto. et quibusdam videt qz nō qz exactitus opinabatur qz nō est vna forma de matre et de vespere in eodem subiecto. p̄pter zēnuā mutatiōem rez. Hanc at dubitatōnem aresto. hic nō soluit p̄pter duo. primo q̄a solutio istius spectat ad metaphisic⁹ qui habet dēminare de vno et multo scdo iō quia ista dubitatio inuenitur falso scda

mento. s. q. res sunt in continuo motu. et nihil unquam quiescat. quod exprimitur octavo huius ubi aristoteles ponit divisionem circa dispositiōem tēti.

Eadem enim ratio ē.

Hic determinat veritatem circa primam dubitationem et vult q. si motus sit unus numero. necesse est terminū ad quē esse unū numero. si tñ hoc quæritur. q. nō necesse ē q. si terminus ad quē est unū numero q. etiam motus sit unū numero. sed præter hoc requiritur q. ille terminus unus numero acquiratur absq. interrupciōe tēpōis. quia nisi sic cōtingeret unū et idē multoties corripī quod est impossibile. Quod igitur p. solutiōe q̄stionis q. si q̄s bis sanet de optalmia nō est idē motus. s. sūe duo motus. q. talis forma nō acquiritur p̄tinue in tēpōe sed p. interrupciōem. Cōsiderandū etiā ē q. ex isto textu elici p̄t q. si res aliqua p. motum p̄ducatur tñ illa res nō p̄t esse una que est p̄us corrupta et postea generata. quia est interrupciō in tēpōe sed si aliqua res sine motu p̄ducatur. s. p. creatiōnem tñcōna res numero p̄t p̄ducī. sicut patet in resurreciōne mortuorū que fit sine motu p. potentiam diuinam.

Quoniā autē cōtinuus.

Hic p̄bat aristoteles qd̄ prius dixit. s. q. tria requirunt ad unitatem numeralem motus. s. unitas mobilis tēpōis et forme sicut quā est motus. et hoc p̄bat sic quia motum esse unū est motum esse p̄tinuū. qd̄ patet ex tribus modis capiendi unū. q. motus nō dicitur unus indivisibilitate nec tēpōe ergo cōtinuitate. sed ad p̄tinuitatē motus ista tria requirunt. Primo requiritur q. forma sit unū sicut quā est motus. quia diversa sicut sicut nō p̄t cōtinuari cū continua sunt quorū ultima sunt unū que autē sunt diversa sicut sicut nō habent ultimam unū. Secundo requiritur unitas subiecti sicut numerici quia diversa subiecta p̄t se bene habere p̄ter se. s. nō continue. Tercio requiritur unitas tēpōis quia si interrupciō quies impeditur unitas motus.

Amplius autem dicitur.

Hic ponit duos secundarios modos unitatis motus. et dicitur secundarius quia nō spectant proprie ad ipsam unitatem motus. sed ad modum unitatis motus quia ad perfectiōem unitatis motus. Primus est q. motus sicut unus. quia perfectus. sicut etiam in aliis rebus totum et perfectum p̄tinent ad eandem

unitatis. Et eō istius est quia unū p̄t dupliciter capi vel unitas p̄t dupliciter accipi. Uno modo sicut unitatem. et sic sufficit sola continuitas ad unitatem. Alio modo p̄t capi sicut forma substantiæ aliam que est perfectio totius. et sic dicitur aliquid unum quod perfectum. et isto modo motus dicitur unus qui est proprie terminus ad quem. quod ibi motus capit suam perfectiōem quod tunc ad modum essendi.

Amplius aliter præf.

Ponit secundum modum secundarii unitatis motus. et est q. motus dicitur unus quia regularis et uniformis et hoc id quia motus regularis est magis unum quam diffinis et irregularis. ergo in illo motu deficit magis unitas quam in motu regulari. exempli gratia ille motus qui fit per spatium rectum et circulare est magis unum quam ille qui fit per spatium curvatum tunc vel rectum tunc. Et per intellectum illius aristoteles ostendit in quibus motibus inveniuntur regularitas et irregularitas. et vult q. in omni specie motus invenit regularitas et irregularitas. Sunt tamen duo modi irregularitatis sicut aristoteles primus est ex parte rei. s. spatij. et sic motus dicitur irregularis ubi spatium est distinctum sicut rectum et circulare. quia una pars est recta et alia irregularis. et tunc irregularitas extenditur ad diffinitionem. Alio modo dicitur motus irregularis ex parte modi motus. s. ex parte tēpōis. et hoc contingit quando nō est eque velox per totum tēpōis sicut fit in motu gravium et levium. quia talis motus est velocior in fine. Ex quo potest capi dicitur inter regulare et uniformem sicut quod proprie accipiuntur. quia regulare in motu accipit ex parte tēpōis. et id ille motus dicitur regularis qui est eque velox per totum tēpōis. sed motus dicitur uniformis ex parte spatij quod spatium est dispositum sicut si graviam unum sicut speciem. et id aliquid motus est regularis qui nō est uniformis et contra motus est irregularis et levium est uniformis quia fit per lineam rectam tunc. quia ex parte spatij non est defectus nec ex parte tēpōis mobilis. sed nō est regularis. quia est velocior in fine quam principio. motus autem celi contra est regularis sed nō uniformis. quia eque velox est per totum tēpōis. ergo est regularis. sed tamen partes celi circa medium celi velocius moventur quam partes circa polos. ergo in illo motu non est uniformis et sic proprie loquendo.

Unde neque sic motus

Hic concludit ex predictis duo correlativa quorū primū est q. velocitas et tarditas non sunt dif-

Handwritten marginal note in Latin script, partially obscured and difficult to decipher.

Handwritten marginal note in Latin script, partially obscured and difficult to decipher.

ferentie specificæ nec species motus quod sic probat quia nulla differentia cõsequitur omnem speciem alicuius generis. s. sicut dicitur e velocitas et tarditas sequitur omnem spem motus. ergo nõ sunt omne motus. Scdm correlatiũ e velocitas et tarditas nõ sunt idem q gravitas et leuitas. quia gravitas habet se ad unam determinatam spem motus. s. ad motum desolum et leuitas ad motum sursum. sed velocitas et tarditas respiciunt qualiter spem motus moventer.

Unus quidem igitur

Hic probat quod prius dixit. s. q motus irregularis est minus unus q regularis. et hoc sic probat omne illud quod est minus tale est minus tale p admixtionem contrarij. sed motus irregularis est minus unus q regularis. ergo hoc aliud quod de multitudine. quia habet aliquid de ratione. ex quibus concluditur finaliter q diversi motus fm speciem non possunt cõtinuari. et sic motus cõpositus ex diversis motibus fm speciem nõ potest dici regularis.

Queritur

Utum tria requirantur ad unitatem numeralis motus. Dicendum q sic. Ratio est quia motus est accidens. et accidens habet numerũ a suo subiecto. ergo primo requiritur unitas mobilis. Secũdo motus est de numero continuo. et ex hoc adhuc duo requiruntur ad unitatem motus. primo unitas forme et in motu locali unitas spacij a quo est unitas forme motus localis. Tertio requiritur unitas temporis. sicut enim ad unitatem mensurabilis requiritur unitas mensuræ sic ad unitatem motus requiritur unitas temporis. Est tamen considerandum q unitas temporis non causat unitatem motus. sed solum a posteriori indicat unitatem motus. unitas autem mobilis est proprie causa unitatis numeralis motus.

Arguitur

Quãdoq motus est unus ubi nõ est unitas temporis quia duo motus ad alterutrum possunt esse unus in diversis temporibus in eodem mobili in numero. Dõm q quis sit unus spẽ non tamen est unus numero si fiat in diversis temporibus. Dicitur arguit nõ requiritur etiam unitas termini ad quem ad unitatem motus. probat q sepe fit motus ab albo in nigrum p multos medios colores qui tamen est unus motus quia fiat p multos terminos. Dõm q dupliciter cõtingit q

terete de extremo colore in extremũ per medios. Uno modo sic q i medijs sit status. et sic tales motus sunt diversi spẽ. qz hñt terminos specificæ distinctos. Alio modo cõtingit procedere de extremo in extremũ sic q in medijs nullus sit status sed sit continuus processus. et tũc medijs colores nõ habent eadẽ terminos sed medijs ipsum subiectum ad ultimũ terminũ motus deferentiã. et sic est unus motus numero.

Arguitur

Aristo. octavo philicorũ accipit unitatẽ motus ex unitate mouentis. ergo male hic pretermittit illum modum. Dõm q motus accipitur dupliciter. Uno modo fm suam naturã absolute. et sic motus nõ habet aliquã unitatẽ vel distinctãem ex mouente. quia sic capiẽdo motum mouens est sibi totaliter extrinsecum. Alio modo accipitur motus fm q stat sub intentione mouentis. i. fm q habet aliquid causã in mobili. et sic habet etiam unitatem a mouente. sicut quodlibet in se suis intentũ habet unitatem vel diversitatẽ p compositionem ad principale mouens. et sic capitur octavo huius.

Arguitur

Si aliquid animal putat camis pñatur ab alto loco et moriatur in medio tũc est unus motus numero. et nõ est item mobile quia nõ est idem camis numero. Dõm q argumẽtum presupponit falsum. s. q est unus motus numero. sunt enim ibi duo motus cõsequẽter se habentes. et hoc propter diversitatem mobilis quia camis mortuũ est aliud mobile q camis viuus. et quia tempus e continuũ hoc tamẽ non sufficit ad unitatem numeralẽ motus. sed requiritur promptitas mobilis. Est tamen considerandũ q quidam dicunt unam formã substantialem manere in generatione et corrupto. s. formã cooperatitã. et illo stante nõ est inconveniens dicere q sit idem motus numero. quia est idem mobile numero. sed hoc e impossibile. sicut probatur primo de generatione et secũdo de anima. quia nõ potest eadem forma manere in genito et corrupto. Etiam sic nõ fieret resolutio usq ad materiam primam. et sic nõ corumpretur res simpliciter. sed fm quid. Similiter dicendum est de virga pro media parte atida et pro media parte viridi. quia i motu talis virge nõ est motus unus cum sint duo mobilia sed sunt duo motus qui tamen incipiunt et terminantur in eodem tempore.

*si ad motum ad unitatem in pñ mo
mã ad quẽ et quã unitatẽ
mã ad unitatẽ pñ duo ignõrãt qz hñ
pñ et nõ pñ pñ pñ pñ pñ pñ pñ*

*si ad motum duo gñit pñ motus et hñ p qz et hñ
ali est nõ pñ unitatẽ motus qz quã unitatẽ in pñ
ali aliã q hñ tangit pñ qz pñ motus pñ pñ pñ
motus hñ pñ qz hñ pñ et hñ pñ ad eadẽ unitatẽ
et pñ unitatẽ hñ hñ pñ pñ pñ pñ pñ pñ pñ
maneat sic motus pñ ad unitatẽ*

Arguit Duo corpora dura nō possunt se tangere sine medio. si ergo i virga p vna pte arda et p alia viridi erūt duo corpa tūc tangerent se p mediū quod non videt

Dōm q̄ ibi est mediū. s. humor aq̄us. quia vi ea cuiuscūq̄ animati cōsistit in quodam calido et humido.

mplius autem de

Postq̄ determinavit de vnitae mot⁹ iaz intendit psequi de diuersitate motus. et quia in genere loquendo diuersitas potest sumi in motibus ex vnitae. cum tot modis dicatur vniū op̄ positoy quot modis et reliquū. ideo nō determinat de diuersitate motus in genere sed de quadā specie diuersitatis. s. de contrarietate. Et cetera hoc distinguit q̄nq̄ modos quibus potest alicui videri q̄ motus sunt adinuicem cōtrarij. Hi q̄ motus sunt cōtrarij adinuicem hoc ptingit vno q̄nq̄ modoy. Vel quia p̄arietas at̄ditur p̄nes accessum et recessum ab eodem termino sicut si diceremus q̄ motus ab esse p̄ariatur motui qui est ad esse. Vel sumitur contrarietas mot⁹ p̄nes cōtrarietatem terminoy a quibus. Vel sumit cōtrarietas motus p̄nes p̄arietate terminoy ad quos. vt si diceremus q̄ motus ad album cōtrariatur motui in nigru. Aut accipit cōtrarietas motus fm cōtrarietatem terminū a quo p̄ ordinem ad finem ad quem. sicut si dicerem⁹ q̄ motus ab albo cōtrariatur motui qui est in nigru. Aut accipit cōtrarietas motus fm cōtrarietatem tam terminoy a quibus q̄ terminoy ad quos. vt si diceremus q̄ motus ab albo in nigru cōtrariatur motui qui est de nigro in album. et q̄a nō contingit alio mō motus adinuicem contraponere necesse est q̄ vno istoy modoy vel plurū sumatur cōtrarietas.

Est autem qui quidē

Hic excludit duos p̄dictoy modoy. s. q̄ru et scdm et quartus fuit q̄ cōtrarietas sumitur fm p̄arietatem terminū a quo p̄ habitudine ad terminū ad quem. et q̄ ille modus nō est adueniens p̄batur quia idem nō est contrariū sibi ipsi cū contraria debent maxime distare. sed est idem mot⁹ qui est ex contrario in cōtrariū sicut est vn⁹ motus qui est de sanitate in egritudine. sed est dissimilis rōne. q̄a quādo dicitur motus esse ex sanitate ē habitudo ad terminū a quo. et q̄n dicitur

in egritudinem est habitudo ad finem ad quem

Neq̄ quidē ex contra.

Excludit scdm modum. s. q̄ nō potest capi p̄arietas motui p̄nes cōtrarietatem terminoy a quibus. Et ad hoc ponūtur tres rāōnes. prima est illi motus qui in idem tendūt nō sunt cōtrarij sed motus qui capiūt a contrarijs terminis quādoq̄ in idem tendūt. ergo non sunt contrarij minor patet quia quādoq̄ est motus ab albo et a nigro et terminatur in rubrū. maior patet q̄a cōtraria maxime distant ergo nō possunt terminari in idem.

Sed magis in cōtra.

Hec rāō nihil denominatur ab eo quod ab eo inducitur sed termini a quibus remouent a motu. ergo p̄nes tales terminos non debet motus denominari. Maior patet quia denominatio fit a forma inherente. quod autē abijciatur nō inhet minor patet q̄a omnis termin⁹ a quo in motu abijciatur. Tercia rāō ab eodem a quo aliqd̄ recipit speciem etiam recipit cōtrarietatem. quia cōtrarietas est differentia fm speciem termino metaphisice. sed motus nō recipit speciem a termino a quo. igitur etiam nō debet capere cōtrarietate a termino a quo. sed a termino ad quem.

Reliquitur ergo qui.

Hic concludit duos modos positos in ista diuisione tāq̄ veros ex quibus cōtrarietas sumitur sc̄ tertiū et q̄ntum. cū fuit q̄ cōtrarietas sumitur fm cōtrarietate terminoy ad quos. Cū fuit q̄ cōtrarietas in motu sumeretur tāq̄ p̄nes cōtrarietatem terminoy a quibus q̄ ad quos. Et addit q̄ isti modi sunt vnus mod⁹ subiecto. sed differūt rāōne quia quod in vno modo. quinto ponitur explicite. hoc in tertio ponit implicite. quia cōtrarietas terminoy ad quos implicat cōtrarietatem terminoy a quibus. Et q̄ possit quis dicē q̄ ista conclusio est inueniens q̄a dimittit vniū modū accipiēdi cōtrarietate sc̄ p̄nes accessus et recessum ab eodem termino. Rōdit p̄hs q̄ ille modus valet p̄ p̄arietate mutatio nū et non motuū.

Quoniam autē diffe.

Hic concludit quo mō p̄prie accipiēda est p̄arietas in motu. et intendit q̄ p̄prie p̄arietas acci

præda ē fin p̄tarietate utroiq; ēminoz. et h̄ p̄
bat cōne et motuōne. Rōne sic cōtrarietas su-
mēda ē fin p̄p̄ia et specificā eōdem eo q̄ sunt cō-
traria. et hoc p̄t̄ ex diffinitōe p̄trarioz. q̄ cōtra-
ria solū sunt sp̄s sub eodē genē repugnātes. S̄p̄
p̄p̄ia rō specificā motus ē q̄ sic mutato de subie-
cto in subiectū. i. de ēmino affirmato in ēminū aq̄
firmatiū. ergo etiā ad p̄trarietate motus requirit̄
cōtrarietas ex p̄te utriusq; termini. et hoc est v̄d
explicitē sicut in q̄nto modo vel implicite sicut in
tercio.

Manifestum ē autē.

Hic p̄bat idē inductivē et inducit tā in alteratō
nibus corporibus q̄ sp̄ualibus q̄ etiā in motu lo-
cali q̄ sanatio que ē alteratō corporalis cōtrarietate
egrotatōi et sanatio et egrotatio h̄nt oppositos
terminos tā a quibus q̄ ad quos. Etiā in alte-
rationibus aie q̄ decipi ab alio ē p̄trariū ei q̄d ē
adversere et decipi a se ipso ē p̄trariū ei q̄d est in
venire sciam scētia em̄ duple accipiē. s̄p̄ p̄p̄iam
inventionē. et illo mō opponit̄ ei decipi a seipso.
Alio mō accipiē scia ab alio p̄ doctrinā. et illi
opponit̄ decipi ab alio. q̄ qui decipiē ab alio non
accipit ab eo scientiā. ita etiā est in morib; locali-
bus q̄ sursum opponit̄ deorsum. et opponunt̄ sur-
sum et deorsum ex p̄te utroiq; ēminoz.

Qui s̄t in contrariū.

Hic ostē quō inveniē p̄trarietas in mutatiōnib; in
quibus nō est p̄p̄ie dicta p̄trarietas. et p̄mo di-
stinguie duplices mutatiōes. s̄nt em̄ aliq̄ accēta
les sicut mutatio ad albū et nigrū. Aliæ s̄nt subs-
tantiales sicut mutatiōes ad esse subale ut ge-
neratio hois et eq̄. vult q̄ q̄ p̄trarietas sumit̄ in
mutatiōnib; accētalibus penes p̄trarietate ēmi-
noz ad q̄s. S̄p̄ in mutatiōnib; subalibus sumit̄
p̄trarietas penes accessū et recessum ad eū. et ter-
minū vel ab eodem ēmino sicut generatio oppo-
nit̄ corruptōni. q̄ generatio ē ad esse corruptio ē
ab esse et remotio opponit̄ accessiōni.

Queritur Vex sufficiat in motibus
accipiē p̄trarietate penes
terminos ad quos. Dm̄ q̄ motus p̄ duple
capi. Uno mō p̄ modū motus. et sic oz sumit̄ p̄tra-
rietate ex utroq; ēmino q̄ de cōne motus ē cē de
subiecto in subiectū. et hoc vel explicitē vel impli-
cite. Alio mō accipiē motus p̄ modū mutatiōis
et tūc sufficiat p̄trarietas ēminoz ad q̄s. q̄ muta-

tio fin q̄ h̄mōi nō h̄ in se p̄trarietate termino-
tum. q̄ vel est ex nō ēē ad ēē vel ab esse ad nō ēē
et hoc est quod dicit p̄s p̄mo huius q̄ materia
potest facere mutatiōem p̄ alterū contrariū. i. p̄
vnu ēminū positivū ad quē accēdit et a q̄ recedit

Qui autē in medium

Hic remouet vnā dubitatōem quia possit aliq̄s
dicere q̄ quādoq; motus est de p̄trario ad medi-
um vel de medio ad extremū. ergo nō inveniunt̄
in quolibet motu cōtrarietas terminoz. Rōdit
arresto. q̄ motus qui terminantur in medio sunt
etiā quodāmodo cōtrarij. quia mediū comparatū
vni extremoz habet cōnem astrictius. quia ruberū
comparatū albo habet cōnem migrū. Ex quo sequit̄
tur q̄ in motibus reperitur cōtrarietas fin anas-
logiam. p̄mo em̄ et principaliter illi motus s̄nt
cōtrarij qui sunt de contrario in cōtrariū sicut
motus ab albo in migrū et cōtra. Secōdo illi mot⁹
sunt p̄trarij qui sunt a medijs in cōtraria quibus
nō sunt ex contrarijs sicut motus de rubeo in mi-
grū et de rubeo in album. In tercio gradu motus
sunt cōtrarij qui sunt ex contrarijs in media
sicut motus qui sunt ex albo in rubrum et ex mi-
gro in rubrum. In quarto gradu sunt motus cō-
trarij qui sunt ex medijs in media sicut motus
a rubeo in blavium.

Quoniam autem mo

Postq̄ determinavit de cōtrarietate motuū ad m̄
uicē hic consequēte determinat de cōtrarietate mō-
tuū ad quietem. et deinde quietū ad quietem. dī-
cit p̄mo q̄ nō solum motus motui cōtrariatur
sed etiā quieti. et hoc p̄bat quia q̄s est p̄uatiō
motus. sed p̄uatiō est quodāmodo p̄trariū. et
go etiā quietes quodāmodo contrariet̄ motui. Mas-
ior est nota. minor p̄ q̄ in oibus cōtrarijs salua-
tur rō p̄uatiōis dūmō onū cōtrariōnū ē p̄fecti⁹
alio tūc em̄ inspectū h̄ cōnem p̄uatiōis. Dicē
tamen quodāmodo quia p̄fectius motus cōtrariatur
motui q̄ quieti.

Qualis autē quali ut ei

Hic ostē q̄lis q̄s p̄trariet̄ motui. em̄ duplex q̄
es. s̄. in ēmino a q̄ et in ēmino ad quē q̄. s̄. mot⁹
ē p̄let⁹. Est q̄ ista q̄stio in textu v̄t̄ q̄s i aliq̄
ēnio p̄trariet̄ motui q̄ ē ad illū terminū. vel mo-
tuū qui est ad oppositum terminū ut verum qui
es in albo cōtrariet̄ albatōni que est motus ad

Handwritten marginal notes on the left side of the page, including some illegible text and a date '1019 173'.

albo in vel remigatōm que est motus ad oppo-
situm terminū. s. nigri. Soluendo questionē di-
cit q. quies in aliquo termino contrariatur motui
qui est ad oppositum terminū sicut quies in albo
opponitur remigatōm cōtrarietatis. i. nō albificatio
m. et hoc etiam sic probatur extra textum q. mo-
tus est eiusdem essentia cum termino ad quē ubi
ergo terminus cōtrariatur altero termino ibi eti-
am motus cōtrariatur illi termino. quia ergo al-
bedo et nigredo cōtrariatur sic etiam cōtrariatur
quies in albo et motus ad nigri.

Simul aut et adinui.

Interponit de cōtrarietate quietum adinuiem
et vult q. ille quietes sunt cōtrarie adinuiem q.
ex cōtrariis terminis sunt sicut quies in albo et
quies in nigro. quia tales quietes sunt eiusdem
nature cum terminis sub quibus quiescunt. sicut ex
ergo terminis cōtrariatur sic etiam quietes.

Motui autem ei qui.

Hic ostendit quod prius dixit. s. q. quies in aliquo
termino nō opponitur motui ad eundem terminū
et hoc sic probat. Illud quod est perfectio et consum-
matio aliquid hoc nō cōtrariatur sibi. Sed quies
in termino ad quē est consummatio et perfectio ipsius
motus. ergo nō cōtrariatur motui. Maior patet
quia cōtraria nata sunt se expellere mutuo. sed
perfectio est cū illo cui est perfectio ergo nō sunt cō-
traria. Minor patet q. quies in termino sic simul
cum motu. quia moueri ad aliquē terminū ē in
tali termino quietē fieri. Ex quo patet q. bene dicitur
in diffinitione nature. natura est principium mouē-
di et quiescendi. s. in termino ad quē.

Arguitur

Hic nō est perfectio motus
quod nō manet cū motu
sed quies in termino ad quē nō manet cū motu et
ergo nō est perfectio motus. / Dicitur q. motus acci-
pitur dupliciter. Uno modo q. tum ad suam essen-
tiam. et sic quies est consummatio motus. q. in ter-
minis siue in quiete que est in termino ad quē mo-
tus est simpliciter perfectus. Alio modo accipit mo-
tus q. tum ad modū essendi. et tūc in termino mo-
tus nō est motus. et sic quies in termino ad quem
remouet in termino. exempli gratia. q. si facta ca-
lescentia aque tūc in quiete calcificationis calor qui
est esset aliter motus est simpliciter perfectus sed mo-
tus essendi motus cessat simpliciter in termino
quia calor nō est amplius imperfectus que imperfe-

ctio spectat ad modū motus.

Quibus aut nō sunt

Hic determinat de cōtrarietate quietum in mu-
tationibus. et primo resumit quōd sumitur in eis
contrarietas. et vult q. cōtrarietas sumitur in
eis penes accessum et recessum. s. ab eo dem termino
quo ad cōtrarietatem mutationis ad mutationē
et immutationē adiuuunt. Arist. intendit hoc p.
exclusionē q. eodem modo sicut motus cōtraria-
tur quieti et quies quieti ita mutatio cōtrariatur
mutationi et immutatio immutationi. quies enim
nō habet ordinem ad mutationem sed ad motū
et ideo oportet mutare nomē quietis in nomen
immutationis. Est ergo sic dicendū q. mutatio
que est in aliquo termino cōtrariatur immutationi
que est in opposito termino. Unde patet q. muta-
tio que ē in esse opponitur immutationi que est
in nō esse. et mutatio que est in nō esse opponitur im-
mutationi que est in esse. Et quia posset quis dice-
re q. nō esse nō potest esse terminus mutationis
ergo nō potest alicui cōtrariari. ergo dicit philosophus
q. nō esse est quedam corruptio et nō annihilatio
et sic nō est nō esse simpliciter. sed esse nō esse ha-
bens subiectū. i. nō esse primitiuū.

Si autem hoc non.

Hic ostendit quod prius supposuerat. s. q. mutationem
nō opponitur quies sed immutatio. et hoc sic pro-
bat. quia sic sequeretur q. nō omnis quies esset cō-
traria motui quia quies que est cōtraria gene-
rationi nō ē cōtraria motui. oportet q. dicitur q. mu-
tationem opponit immutatio. et similiter est dicendum
de immutationibus adinuiem.

Dubitabit autem alii

Hic ponit aristotelem tria dubia q. postea soluit. pri-
mū est quare in genere motus localis solū inueniū-
tur motus et quietes secundum naturā et extra naturā
et nō in alijs motibus. s. in alteratione augmentatione
et diminutione generatione et corruptione. Quia autē
in illis nō inueniuntur probatur per locū maiori sic. Si
illud quod magis videtur inesse nō inesse illud quod minus
si si esset aliq. motus extra naturā maxime esset cor-
ruptio. s. corruptio ē etiā secundum naturā quod sic patet quia
senescere ē secundum naturā. s. matie et senescere ē dispositio
ad corruptionem. q. etiā corruptio ē secundum naturā.

Arguitur

Dicitur scdō alii q. oēs rescūs
se rescūs nata; q. male dicitur h

q̄ corrupto est fm naturam. Dicendū q̄ natura accipit duplici. Uno mō p̄ natura vbi que intendit consistentiam et p̄manentiam totius vniuersi. et tunc corruptio est omnino fm naturam. quia oportet multa corrumpi in vniuerso si debz totum vniuersum p̄sistere sius necesse ē ali qua indiuidua coherere vt saluetur alia in specie. Alio mō accipitur natura p̄ natura p̄ticulari et sic accipit dupliciter. Uno mō p̄ natura forme. i. p̄ natura que ē forma. et sic corruptio ē cōtra naturā. q̄ forma fm q̄ h̄mōi dat speciem. sep̄ corruptio tollit eā. Alio mō accipit natura p̄ natura materiae. et sic itez corruptio ē naturalis. q̄ si tunc materia h̄z naturā habitudinē ad formam ita etiam ad p̄matōem. Sed p̄uatio est p̄ncipiū corruptōis. ergo corrupto est fm naturam.

Aut si est q̄ violentia

Hic soluit predictam dubitādem p̄ interemptōnem. i. p̄ negatōem. et vult q̄ hoc quod supponit in questione ē falsum q̄ solū in motu locali inueniuntur naturale et violentū. p̄mo etiam inueniuntur in oībus alijs motibus. Et hoc p̄bat idcirco. quia aliquae sunt corruptōes naturales sicut ille que fiunt fm p̄ncipia nature ab inereis. sicut q̄n aliquis moriē ex senectute. Aliae sunt corruptōes violente que fiūt p̄ter dispositiones ipsius rei que corrūpit. sicut cū aliq̄s gladio interficitur. Hic ē de generatōe q̄ sunt aliquae generatōes fatate. i. p̄cedentes fm ordinē cāz vniū salū sicut rose generant in estate. Aliae sunt generatōes nō fatate. i. nō p̄cedentes fm ordinē causaz sup̄iorz sicut q̄n generat rose in h̄peme in stuphis. Similit̄ est de augmētatōe. q̄ aliqua ē augmētatio violenta sicut q̄n semia ex humoribus multū crescit. et aliqui hoies citius veniunt ad ānos pubertatis. i. discretōis p̄ter variatōem nutritiē. q̄s t̄ps naturalē ē i decimo q̄to āno quo ad viros. q̄a tūc p̄t̄ trahere mātmo mū. Et similiter aliq̄ sunt alteratōes violente sicut q̄n aliquis sanāe an̄ dies ceticos. si em̄ aliq̄s sanāe in die cetica est sanatio naturalis si autē nō est violenta. S̄ autē dies cetica dies iudicij sup̄ infirmitate. habet em̄ q̄libet infirmitas vna die in qua vel infirmitas vincit naturā. et seq̄t̄ur mors vel natura vincit infirmitatē. et seq̄t̄ur sanitas. Si ergo aliq̄d an̄ illū die sanetur ē alteratō violenta et p̄t̄ naturā. Est igit̄ dīna inter has diatōes crescis acrisis. q̄ crescis iō

est q̄s iudicium. crescis idem est q̄ natura. crescis idem est q̄s auz. vnde vsus. Iudicium crescis natura crescis crescis auz.

Queritur Quid sit facti. Dōm q̄ est explicatō diuine p̄vidētie p̄ cās vniūsales medias. et S̄ facti a for factis. i. loquor. q̄ deus p̄ tales cās. sedas vicitat nobis loqui. sicut em̄ p̄ locutionē hominis p̄cipimus q̄d homo velit. ita p̄ effectus sc̄darū cāz p̄cipimus q̄d deus velit. hoc ergo d̄i fatatū quod fit fm naturalem influentiam cārum sup̄iorz. et ideo q̄ rose generat̄ur in h̄peme nō est fatatum quia est p̄ter ordinē causaz sup̄iorz.

Diffinitio facti

Erūt ergo corruptio.

Hic obijcit p̄tra dicta q̄ nō sunt aliquae generatōes fm naturam et extra naturam. q̄ si sic t̄nc sequerēt q̄ vni multa opponerentur q̄s ē m̄cōueniens. quia corruptio est p̄traria generatōi. Si ergo est etiam aliqua corruptio extra naturam. ergo corrupto erit p̄traria corruptōi. H̄nc aresto. q̄ non est inconueniens vniū c̄pponi multis fm diuersas rōnes. quia generatio et corruptio opponitur fm rōnem generis. sed corruptio opponitur corruptōi fm rōnem speciei. sicut corruptio tristis contrariatur corruptōi dulci. et generatio tristis contrariatur generatōi dulci. Dicit autem generatio dulcis quādo ex minus nobili generatur magis nobile. sicut quādo ex aqua generatur aer. Sed generatio tristis ē quādo ex magis nobili generatur minus nobile vel potest dici q̄ generatō dulcis est que ē fm causas vniūsales. et generatio tristis est que est p̄ter talem naturam sicut generatō non fatata.

Omnino quidē igit̄.

Hic ponit principale quod intēdebat ex ista dubitatione. scilicet q̄ motus et quies nō solum opponitur penes terminos sicut dictum est. sed etiam fm naturale et violentum. dicit ergo q̄ non solum generatō contrariatur generatōi et corrupto corruptōi penes naturale et violentum sed vniūsaliter omnes motus et quietes sunt hoc mō contraria. quod probat exemplat̄ in motu locali. quia ibi est magis manifestum. quia motus ignis sursum p̄trariat̄ quieti ignis deorsum penes naturale et violentū. ex quibus possumus sumere talem conclusionem q̄ motus et

*Quod d̄ sup̄ q̄ t̄ra
Crescis r̄p̄s. i. d̄p̄s*

quies pnt tripliciter generari. Uno mō penes terminos tñ. ut motus ignis sursum et motus terre deorsum. scđo cōtrariā penes naturale et violentum tñ. sicut motus ignis sursum et motus terre sursum. tertio generat penes utriq; penes tñ. et naturale et violentū. sicut motus ignis sursum et motus ignis deorsum. qz ibi sunt generari tñ. s. sursum et deorsum. et un^o est naturalis et alius violentus.

Habet autem dubi.

Hic mouet scđam dubitatōem. qz cñ adest. dicitur de q̄te violenta q̄ opponit quieti naturali mouet dubitatōem. utp̄ cuiuslibet q̄tis q̄ nō semp̄ fuit sit aliqua generatio. i. utp̄ genēt̄ quies violenta. sicut generat quies naturalis. Et vocat generatōem quietis hic stare. qz stare ē ad quietē tenēre sicut infra patebit. et pbat̄ duabus rōnibus p̄cēm negatiuā. quarū prima stat̄ i hoc. Si cuiuslibet quietis que nō semp̄ fuit ē generatō. ergo etiā quietis extra naturā esset generatō. sed hoc nō p̄t dici. qz qñ p̄ m̄ tñ generat quies tunc quāto mobile plus accedit ad tñm̄ in quo accipitur quies tanto uelocius mouetur. s. generat̄ est in motu violento. qz quāto magis accedit ad terminū in quo accipitur quies violenta tāto tardius mouet̄. sicut patet de lapide p̄cto sursum q̄ quanto plus recedit a manu p̄cientis tāto tardius mouetur.

Amplius uideēt stare

Hic scđa rō stat̄ in hoc generare quietē uel est motus naturalis uel sit cū motu naturali. s. quies violenta nec ē motus naturalis nec sit cū motu naturali. q̄ nō est generatio quietis in motu uolento.

habet ac dubitatōne

Hic ponit tē. etiā dubitatōem que ē. ex quo dcm̄ ē qz dū aliquid mouet̄ tūc nō statim abijcit terminū a quo s. aliqd̄ retinet̄ de illo. sic seq̄tur si q̄s in tñmo a quo cōtrariā motui qui ē ab isto termino in generatū terminū. tūc seq̄it̄ qz contrariā sunt simul. quia terminus a quo sit est cū motu q̄a nō statim abijcit. Istā tēciā dubitatōem primo soluit dicens qz nō est incōueniēs generatō esse simul s̄m̄ cō imp̄fectum et s̄m̄ q̄. s. simpliciter duo generatō nō pnt̄ cē s̄m̄ in motu ergo p̄m̄stentur duo generatō s̄m̄ cō imp̄fectum.

Dubitabit autē utiq;

Hic soluit scđam dubitatōem. s. qz incōueniens uidetur dicere qz nō fiat generatō quietis uolenti. qz hoc qd̄ q̄tis nō est et q̄tis est hoc uidet̄ generari cū generatio sit p̄gressio a nō esse ad esse sed manifestū est q̄tem violentā q̄tis nō esse et postea esse. ergo uidet̄ fieri generatio h̄m̄ quietis. s. qz hoc generatū est ei qd̄ dictum ē. ergo est distinguendū qz duplicat̄ aliqd̄ generat̄. Uno mō p̄. i. p̄rie et p̄ cām̄ effectiua. et sic q̄s violenta uō generatur. sed q̄s naturalis generat̄ et naturali motu q̄ efficitur p̄ naturā et p̄ p̄q̄ns et quies. Alio mō dicit̄ aliqd̄ generari p̄ cām̄ defectiua. et sic q̄s violenta dicit̄ generari. qz talis quies generat̄ p̄ defectū uolenti violentā aliqd̄ mobile. exēplis grā in p̄ctōne lapidis sursum deorsum motus. qz deficit otus p̄cientis. et sic sequit̄ quies lapidis sursum.

Quoniam autem est.

Hic p̄ter adesto. addit̄ alia duo ad declarandū primā quēstionē. dicit̄ tñ quidā qz iste textus nō fit de mente phi. Primū est qd̄ addit̄ utp̄ motui naturali ignis sursum generatur motus ignis uolentus deorsum uel motus naturalis tē deorsum. Et dicendū est qz utroq; mō. quia primi motus generant̄ adinuicem s̄m̄ naturale et uolenti. et s̄m̄ tñmos. Sed alij duo generantur s̄m̄ tñmos tñ. q̄a ambo sūt naturales. Scđm̄ qd̄ addit̄ adesto. ē qz motus opponit̄ aliquant̄ quieti nō p̄fecte sicut motui opponit̄. et hoc id̄ q̄a motus opponit̄ motui p̄rie generat̄. sed motus opponit̄ qui. tñ solum p̄uatiue.

Queritur

Utr̄ uem̄: assignatur contrarietas motus penes terminos et naturale et violentū. Scđm̄ qz p̄ p̄ria et p̄ncipalis contrarietas sumenda est in motibus penes terminos. sed quedam scđa dicit̄ analoga et min^o p̄ncipalis cōtrarietas sumit̄ penes naturale et violentum. Primū patet quia cōtrarietas est dīna s̄m̄ specie. tēcimo metaphisice. ab illo ergo aliquid habet contrarietatem p̄rie dicit̄ a quo habet speciem. sed motus habet speciem ex termino. ergo ex illis etiā habet cōtrarietatem. sed naturale et violentum sunt in motu ex parte mouentis et mobilis. sed illa sunt extrinseca motui. dicitur etiā motus naturalis p̄rie p̄ncipiū naturale.

Querit Vtq; natale et violentū eōdē
 repianē in oibus motib⁹ Di
 tendū q; ibi inueniūt s; non eōdē. q; naturale et
 violentū simple et ppe repiūt in motu locali sed
 fm qd in alijs motib⁹ qd sic pz q; quis aliq; ge
 neratio posset dici violenta vel pta nataz ex p
 te epis ⁊ ex pte mōi fēdi vel ex causis vlib⁹ q; a
 est pter ordmē tāz vlm. sicut quādo generatē rose
 in hyeme ē tam tal generatō natalis ex pte na
 ture ptiularis et ex pte matie q; dispositio ma
 terie naturalē inducit formā q; seqē ex tali dis
 positōe. H; in motu locali pte eē violentū simple
 quādo. s; aliq; mobile h; motū locale ad quē mo
 tū ipm mobile nullā h; naturalē habitudmē. et
 sic talis motus ē simple violentus. q; violentū ē
 qd ē a pncipio extrinseco passo nō pterēte vtm
 exercio ethicoz. quādo in matia nō ē naturalis
 aptitudo ad talē formā. Et piciat p; q; nulla
 generatio ē absolute violenta. q; passum a. matia
 cōfert vim. i. h; naturalē aptitudmē ad formā q;
 recipit in matia. Et rō istius differēte ē. q; mo
 tus localis nō ē motus ad formā q; oriē ab item
 seco s; ab extrinseco. s. loco et iō pte tal' sōz simple
 ab extrinseco aduenire in q; pstitit rō violenti. In
 alijs at motib⁹ forme adueniūt ab intrinseco q; ex
 aptitudine matie. et iō non pte in eis simple in
 nemē violentum.

Explicit liber Quintus physicoz

I autē est continuū.

Queritur que sit ratio ordinis huius libri

fere ad quintam. Dicendum q; ista. quia in
 quinto determinatum est de diuisione motus in
 partes sbiectiuas. et in hoc sexto determinatur
 de diuisione motus in partes q; tractatiuas et integra
 les. sicut q; partes sbiectiuas se cōualioēs q; partes in
 tegres ita etiā dīsiō in partes sbiectiuas pcedit diu
 sionē in partes integres. Et rō ordis hui⁹ ad septi
 mū est. q; in septimo determinat de motu p; pparō
 nē ad mouētia q; sūt extrinseca motui. partes at in
 tegres sūt aliq; mō intrinsece motui. Potest
 autē iste liber diuidi i tres partes pncipales In pā
 ma ponit pambulariē qdā q; de hui⁹ ad diuīsiō
 nē mot⁹. In sēda ponit diuīsiōnē mot⁹. In etiā
 ponit tres opmiones antiq; de motu. Quo ad
 primā pmo oit q; mot⁹ ē diuisibil' sicut oē ptiū
 um. et circa hoc pmitit q; nullū cōtinuū ē cōpo
 sitū ex indiuisibilib⁹. et hoc pmo pbat de ptiūo
 in magnitudine. sed in tpe. et iō in motu. Quo ad
 primū pmo pmitit q; sda diffinitōes positas in
 qnto et sē q; si diffinitō ptiūi pbat et ptiū
 sit bene posita tūc verum erit q; nullum con
 tinuum componē ex indiuisibilib⁹ quasi dicēt q;
 necē sit ex illis diffinitōibus pbatē propo
 sitionem

Neq; vnum sunt vlti.

Hic pbat ppositū duab⁹ pncipalib⁹ cōm⁹ qua
 rum vna sumē ex diffinitōib⁹ cōm⁹ dictoz
 sēda sumē ex diffinitōe ptiūi posita in cōm⁹ hu
 ius. Prima rō stat in hoc si cōtinuū est cōpositū
 ex indiuisibilibus tūc indiuisibilia erūt vnta in
 cōtinuo. vel ergo habebunt se p modū cōtinuari
 omis cōtractus siue p modū cōsequēter. sed nullū
 istoz est dōm. ergo non possunt vnta ēē in cōri
 nuo. Maior pbat a sufficienti diuīsiōne. quia
 nō possunt plures modi vntatis inueniri. Mi
 nor pbat a p ordinem. et primo q; indiuisibilia
 nō possunt habere vntationem p cōtinuatōnem. et
 hoc sic. Quēq; sunt vnta p cōtinuatōnem illo
 rum vltima sunt vnta. sicut patet ex diffinitōne
 cōtinui. sed indiuisibilia nō habēt vltima vnta
 ergo non possunt esse vnta p cōtinuatōnem. mi
 nor pbat a quia vbiq; est vltimū ibi est vlti
 mū et alterum ab vltimo. quia vltimum dicitur
 relatiue ad primū. Si ergo indiuisibile habet vlti
 mū etiam habet i primū. ergo indiuisibile erit
 diuisibile qd est impossibil'.